

Вступна частина.

Освітня діяльність Селидівської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1 Селидівської міської ради Донецької області спрямована на виконання Конституції України, Законів України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”, „Про мови в Україні”, „Про охорону дитинства”, Національної стратегії розвитку освіти, оновленого Державного стандарту освіти, Концепції профільного навчання у старшій школі, дотримання Конвенції про права дитини, Декларації прав дитини, виконання регіональних і міських програм у галузі освіти, інших чинних законодавчих і нормативних документів

Концепція розвитку навчального закладу враховує потреби сучасного українського суспільства, умови його інтеграції в європейське і світове співтовариство. В основу Концепції покладено наступні ідеї: гуманізація освіти, врахування традицій української педагогіки, соціалізація, нероздільність навчання і виховання, формування цілісної і розвиненої особистості. Даний документ охоплює всі сфери шкільного життя, весь навчально-виховний процес, в центрі яких стоїть особистість учня.

Концепцією визначено пріоритетні напрямки розвитку школи:

- реалізація компетентнісно орієнтованого підходу до розвитку, виховання і навчання учнів через оновлення змісту навчання;
- впровадження інноваційних навчальних технологій;
- формування розвиненої, цілісної особистості в умовах школи-родини, поглиблення національно-патріотичного виховання учнів;
- створення системи управління навчальним закладом на основі інноваційної діяльності.

На основі Концепції розвитку базується Програма розвитку школи, яка складена на 5-річний термін. Згідно з концепцією розвитку здійснюється перспективне та поточне планування роботи всіх ланок і напрямків діяльності школи.

Відповідно до Положення „Про загальноосвітній навчальний заклад”, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.08.2004 №658 „Про внесення змін до Порядку державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31.08.2004 за № 1071/9670 проведено самоаналіз навчального закладу.

Керівництво навчальним закладом здійснюють:

Директор школи

Шведченко Тамара Миколаївна, 1958 року народження, освіта вища, вчитель математики, вчитель вищої категорії, «старший вчитель», стаж педагогічної роботи 35 років, керівної – 22 роки.

Заступник директора з навчально-виховної роботи

Полівода Тетяна Іванівна, 1959 року народження, освіта вища, вчитель історії та правознавства, вчитель вищої категорії, «старший вчитель», стаж педагогічної роботи – 38 років, керівної – 13 років.

Заступник директора з виховної роботи

Нечепоренко Валентина Володимирівна, 1960 року народження, освіта вища, вчитель початкових класів, російської мови і літератури, перша кваліфікаційна категорія, стаж педагогічної роботи – 30 років, керівної – 4 роки.

Загальні дані про школу.

№ з/п	Показники	Стан
1.	Мова навчання	Українська
2.	Кількість класів	19
3.	Всього учнів	464
4.	Кількість учнів 1-х класів	65
5.	Працівники школи, всього	51
	В т.ч.	
	- педагогічних	30
	-обслуговуючих	21
6.	Загальна площа всіх приміщень	2509
	-в.т.ч.навчальних	1183,2
7.	Кількість майстерень	2
8.	Кабінет інформатики, в ньому робочих місць	1-7
9.	Кількість навчальних кабінетів (оплачуваних)	14
10.	Бібліотечний фонд	25274
11.	Посадкових місць в їдальні	70
12.	Спортивний зал	1
13.	Актова зала	1
14.	Опалення	централізоване
15.	Водопостачання	централізоване
16.	Діє група продовженого дня	

I. Відповідність документації вимогам законодавства.

Ділова документація ведеться згідно з Типовою інструкцією з діловодства у загальноосвітніх навчальних закладах освіти всіх типів і форм власності, затвердженою наказом МОНУ № 1239 від 28.08.2013. В навчальному закладі в наявності документи згідно з переліком обов'язкової ділової документації і вимогами до їх оформлення та терміну зберігання. Книги та журнали пронумеровані, прошнуровані, підписані директором та скріплені печаткою. Питання щодо ведення ділової документації вивчаються, контролюються, і розглядаються на нарадах при директорові, інструктивних та методичних нарадах.

В наявності нормативно-правові та інструктивно-методичні документи, які регламентують здійснення навчально-виховного процесу і господарської діяльності навчального закладу. Робота з документами організована чітко, доступ сторонніх осіб попереджено. Згідно з затвердженою номенклатурою, документи зберігаються в структурних підрозділах до передачі їх в шкільний архів. Збереження забезпечується керівниками структурних підрозділів.

Контроль за веденням ділової документації здійснюють відповідальні особи згідно з наказом по школі та посадовими інструкціями.

Для постійного та тимчасового зберігання документів, для використання відомостей, що містяться в них, для захисту прав і законних інтересів громадян в школі створено архів. Документи з паперовими носіями інформації передаються в упорядкованому стані із структурних підрозділів закладу до архіву через 2 роки після завершення їх ведення в діловодстві.

Роботу архіву організована у відповідності до Типового положення про архівний підрозділ держоргану, органу місцевого самоврядування, державного і комунального підприємств, установи та організації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 10.02.2012 №232/5 та Правил роботи архівних підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, затверджених наказом Державного комітету архівів України від 16.03.2001 № 16.

II. Створення умов для навчання дітей з особливими потребами, в тому числі дітей-інвалідів.

Згідно з Концепцією розвитку навчального закладу однією з освітніх послуг школи є організація та здійснення індивідуального навчання для дітей з особливими освітніми потребами. Мета організації індивідуального навчання – створення належних умов для фізичного, інтелектуального і духовного розвитку та забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку, підготовки їх до самостійного життя. Індивідуальне навчання організується на підставі висновків ПМПК, довідок ЛКК та заяв батьків. Відповідно до діагнозу

обирається програма навчання, визначається кількість годин . Керуючись наказом МОН України від 19.01.2008 № 432 «Про внесення змін до Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», адміністрація школи визначає кількість годин для кожної дитини. Навчання здійснюється за Державними програмами. Робочим навчальним планом з індивідуального навчання визначені предмети інваріативної складової та кількість годин на їх вивчення на основі типових навчальних планів. Розклад занять затверджений директором і погоджений з батьками.

В залежності від висновків ПМПК та ЛКК визначається програма навчання: загальноосвітня чи основна. Організація навчальної діяльності дітей, які навчаються за допоміжною програмою передбачає години для корекції та розвитку. Пізнавальні здібності розвиваються шляхом переходу від простого до складного матеріалу. Вибір методів та прийомів залежить від індивідуальних можливостей учнів. При проведенні уроків вчителі використовують репродуктивно-конструктивні, пояснювально-ілюстративні методи навчання, спілкування в діалозі, розповідь, пояснення. Серед практичних методів переважають вправи, практичні та лабораторні роботи, розв'язування задач, спостереження. Активізації пізнавальної та розумової діяльності сприяють навчальні ігри, наочний матеріал (ілюстрації, малюнки, таблиці, схеми), додаткова література, Інтернет-джерела.

Протягом останніх трьох років індивідуальне навчання для таких учнів з особливими освітніми потребами:

<i>Навчальний рік</i>	<i>П.І.Б. учня</i>	<i>Клас</i>	<i>Програма</i>	<i>Тижневе навантаження</i>	<i>Місце навчання</i>
2013-2014	1. Волошина Дар'я Сергіївна	1-Б	Загальноосвітня	5 годин	Вдома
	2. Уміров Ілля Сергійович	3-Б	Допоміжна	10 годин	Вдома
	3. Бурлаченко Данило Олександрович	7	Загальноосвітня	8 годин	Вдома
	4. Тимошук Альона Володимирівна	11	Загальноосвітня	16 годин	Вдома
2014-2015	1. Кузьменко Максим Артемович	1-А	Загальноосвітня	8 годин	Вдома
	2. Уміров Ілля Сергійович	4-Б	Допоміжна	10 годин	Вдома
	3. Бурлаченко Данило Олександрович	8	Загальноосвітня	8 годин	В школі
2015-2016	1. Білозуб Поліна Романівна	1-А	Загальноосвітня	8 годин	Вдома

2. Кузьменко Максим Артемович	2-А	Загальноосвітня	10 годин	Вдома
3. Смирнов Дмитро Олександрович	2-Б	Допоміжна	10 годин	В школі
4. Сущенко Діана Дмитрівна	3-Б	Допоміжна	8 годин	Вдома
5. Уміров Ілля Сергійович	5-Б	Допоміжна	12 годин	Вдома
6. Бурлаченко Данило Олександрович	9	Загальноосвітня	10 годин	В школі

Класні керівники класів, в яких навчаються учні з особливими освітніми потребами, залучають їх до участі в позакласній діяльності, загальношкільних та класних виховних заходах. З даними учнями та їхніми батьками сплановано індивідуальні бесіди.

Згідно з планом внутрішньошкільного контролю адміністрація двічі на рік: у листопаді та у березні, контролює стан організації індивідуального навчання. Систематично перевіряється журнал обліку навчальних занять. В наявності банк дітей з особливими потребами.

Вчителі, які працюють з учнями за індивідуальною формою, аналізують свою діяльність і визначають напрямки подолання труднощів в роботі з цією категорією учнів.

Адміністрацією розроблено критерії аналізу уроку індивідуального навчання.

III. Забезпечення якості загальної середньої освіти.

Якість освітніх послуг – соціальна категорія, за допомогою якої визначається стан та результативність освітнього процесу. Вона характеризується різними аспектами діяльності загальноосвітнього навчального закладу, що здійснюють розвиток компетенцій школярів. Виникає потреба у свідомому впливові на зазначені аспекти та досягнення ними належних показників, а це неможливо без вивчення динаміки їхнього розвитку. Саме тому управління навчальним закладом переведено у моніторинговий режим.

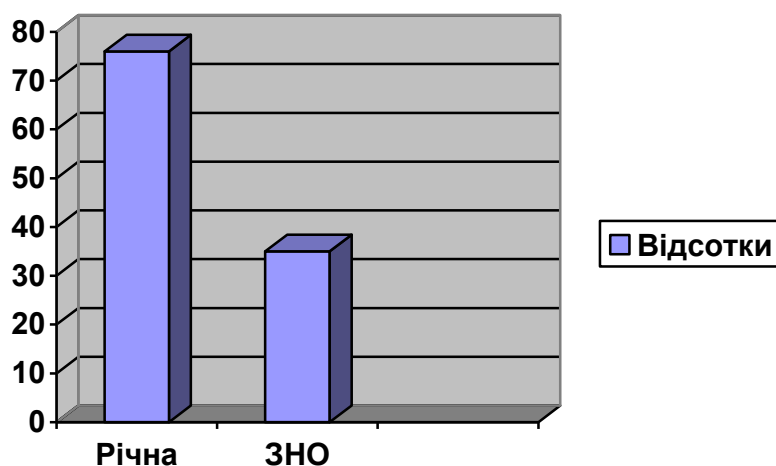
Протягом 2013-2016 років в Селидівській загальноосвітній школі I-III ступенів №1 здійснюються моніторингові дослідження рівня навчальних досягнень учнів випускних 9 та 11 класів за результатами річного оцінювання та ДПА.

Навчальні роки	Клас, предмети																	
	9 клас										11 клас							
	Укр. мова		Матем		Біологія		Географ		Предмет за вибором		Укр. мова		Матем		Інформ		Предмет за вибором	
	Річна	ДПА	Річна	ДПА	Річна	ДПА	Річна	ДПА	Річна	ДПА	Річна	ДПА	Річна	ДПА	Річна	ДПА	Річна	ДПА
2013-2014	67%	67%	42%	42%	62%	63%	64%	64%	53%	56%	70%	78%	78%	78%	63%	75%	57%	100%
2014-2015	65%	65%	45%	48%	65%	71%	-	-	-	-	76%	35%	83%	86%	89%	89%	88%	100%

Дані таблиці свідчать про те, що результати державної підсумкової атестації в більшості випадків вищі, ніж річне оцінювання.

Проте результати зовнішнього незалежного оцінювання набагато нижчі, ніж річні. Це є свідченням низької підготовки учнів до тестування, не завжди об'єктивне (завищене) оцінювання вчителями-предметниками навчальних досягнень школярів.

Результати ЗНО-2015 з української мови

Педагогічний колектив бере участь в моніторингових дослідженнях якості навчальних досягнень з української мови, математики та історії України. Мета програми: забезпечити вчасний збір, обробку та аналіз інформації як необхідну умову прийняття ефективних, науково доведених управлінських рішень, спрямованих на підвищення якості освітнього процесу.

Зовнішній моніторинг діяльності учнів здійснюється за моделлю «вхід-вихід»: на початку та в кінці навчального року: діагностичний та підсумковий. За результатами діагностичного оцінювання визначається рівень успішності оволодіння учнями навчальними предметами. Корекційно-аналітичні заходи здійснюються протягом навчального року: як після вхідного, так і після проміжного контролю.

Внаслідок використання зовнішнього моніторингу в навчальному закладі відбувається поточне коригування (самокоригування) та зовнішня координація діяльності всіх учасників цього процесу.

Постійно відслідковуються результати корекційної роботи, самоосвітньої діяльності школярів.

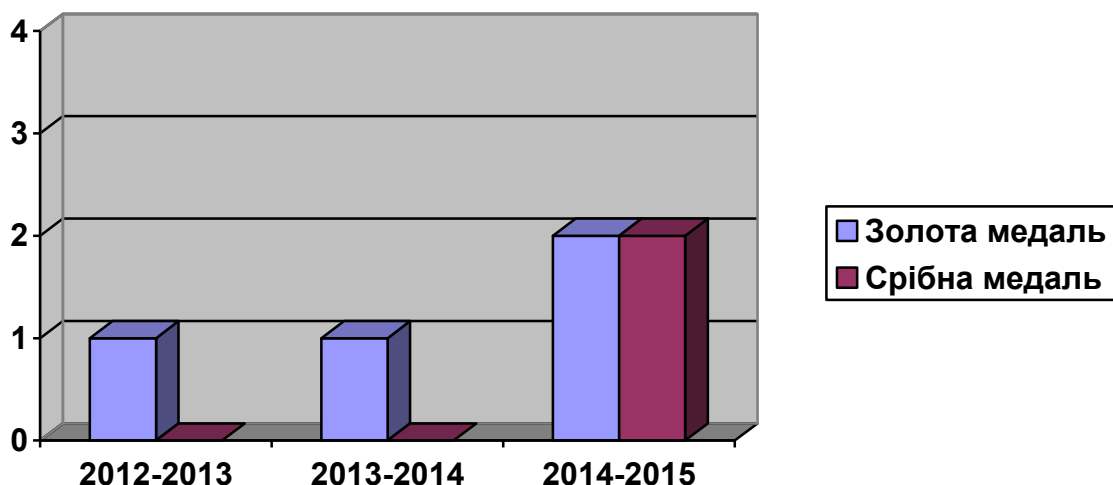
Після проведення підсумкового моніторингу здійснюється узагальнення статистичної інформації, виявляються фактори впливу корекційної, самоосвітньої роботи на якість знань учнів.

Аналіз моніторингових досліджень

Навчальний рік	Предмети, класи								
	Математика				Українська мова			Історія України	
	4 кл	6 кл	9 кл	11 кл	4 кл	9 кл	11 кл	9 кл	11 кл
2013-2014	72%	38%	59% (алг) 40% (геом)	42% (алг) 53% (геом)	86%	69%	74%	48%	44%
2014-2015	56%	48%	38% (алг) 35% (геом)	48% (алг) 37% (геом)	50%	59%	62%	32%	61%
2015-2016 (діагностичний)	59%	39%	17% (алг) 17% (геом.)	71% (алг) 71% (геом)	63%	13%	86%	30%	78%

Аналіз результатів моніторингу показав, що з усіх предметів, які підлягали моніторинговому дослідженню, показники школи майже співпадають з середньо міськими. За результатами моніторингових досліджень підготовлені рекомендації щодо корекційної роботи, усунення негативних факторів, планується подальша робота педколективу щодо формування у школярів відповідального ставлення до навчання, підвищення якості освіти.

Педагогічному колективу є чим пишатися! Щороку школа випускає золотих та срібних медалістів.

Розкриття в процесі навчання та виховання дитячої обдарованості та розвиток здібностей учнів – один з основних принципів роботи школи.

Щорічно здібні та інтелектуально обдаровані діти беруть участь у Всеукраїнських олімпіадах з базових предметів, захисті науково-дослідницьких робіт (на міському рівні), в інтелектуальних конкурсах.

Навчальний рік	Міський етап олімпіад				Участь в обласному етапі	МАН	Творчі інтелектуальні конкурси
	К-ть призових місць	I місце	II місце	III місце			
2013-2014	5	-	3	2	-	1 (матем. секція, I міський етап)	145
2014-2015	5	1	1	3	1	1 (II місце, біологія, секція)	102
2015-2016	8	-	2	6	3 (біологія, матем, історія)	-	132

Підвищується кількість призових місць серед молодших школярів

Навчальний рік	Загальна кількість призових місць	I	II	III
2012-2013	5	2	1	2
2013-2014	7	1	2	4
2014-2015	8	-	1	7

Учні з задоволенням беруть участь у Всеукраїнських, обласних інтелектуальних конкурсах та турнірах.

№ з/п	Назва конкурсу	Начальні роки	К-ть учасників	К-ть призерів
1.	Математичний конкурс «Кенгуру»	2013-2014	113	15
		2014-2015	-	-
		2015-2016	-	-
2.	Міжнародний конкурс з інформатики та комп'ютерної грамотності «Бобер»	2013-2014	35	4
		2014-2015	12	4
		2015-2016	24	7
3.	Природничий інтерактивний конкурс «Колосок»	2013-2014	25	15
		2014-2015	10	13 срібних
		2015-2016	26	2 золотих +

				17 срібних
4.	Всеукраїнський фізичний конкурс «Левеня»	2013-2014	12	2
		2014-2015	9	3
		2015-2016	-	-
5.	Всеукраїнський конкурс з української мови «Соняшник»	2013-2014	10	3
		2014-2015	-	-
		2015-2016	63	
6.	Всеукраїнський конкурс учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої!» в номінації державотворення	2013-2014	2	1
		2014-2015	-	-
		2015-2016	1	1
7.	Міжнародний конкурс знавців української мови ім. П. Яцика	2013-2014	8	1
		2014-2015	8	1
		2015-2016	8	-
8.	Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка	2013-2014	5	-
		2014-2015	4	1
		2015-2016	-	-
9.	Обласний конкурс «Створи шедевр»	2015-2016	2	2

Питання щодо роботи із здібними та обдарованими дітьми розглядаються на педрадах, нарадах при директорові, методичних об'єднаннях. Задача, над якою потрібно працювати – підвищення кількості призерів турнірів, конкурсів, а відповідно підвищення показників якості навчально-виховного процесу.

IV. Дієвість внутрішнього моніторингу навчальних досягнень учнів.

Освіта – складна система, дії якої неможливо прогнозувати, спостерігаючи за діями її підсистеми. Не можна дати об'єктивну оцінку якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальному закладі без моніторингових досліджень. Освітній моніторинг – це супровідне оцінювання і поточна регуляція будь-якого процесу в освіті. Це система, яка складається з показників, методів їх розробки і постійного спостереження за цими показниками, за станом та динамікою керованого об'єкта з метою його оперативної діагностики, випереджального визначення диспропорцій, вироблення та корегування управлінських рішень.

Внутрішньо шкільний моніторинг фіксує діяльність кожного учня та діяльність школи для досягнення мети, що стоїть перед ними, на підставі прийнятих показників. Накопичується та аналізується прогнозувальна інформація в її психолого-педагогічній інтеграції.

Педагогічний колектив проводить внутрішньо шкільний моніторинг за наступними напрямками:

- якість навчальних досягнень учнів .

Мета: підвищення навчальних показників, підвищити мотиваційний аспект навчання.

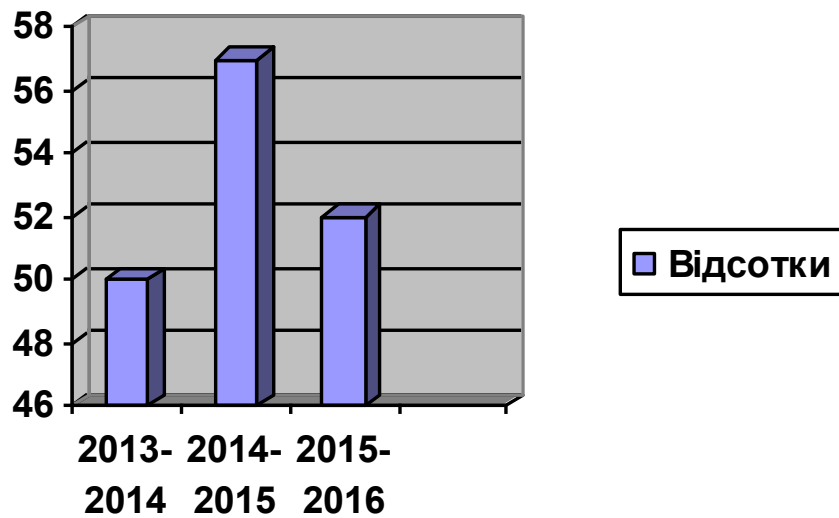
- визначення середнього бала навчання як класних колективів, так і окремих учнів.

Мета: сприяти колективній зацікавленості в підвищенні результатів навченості.

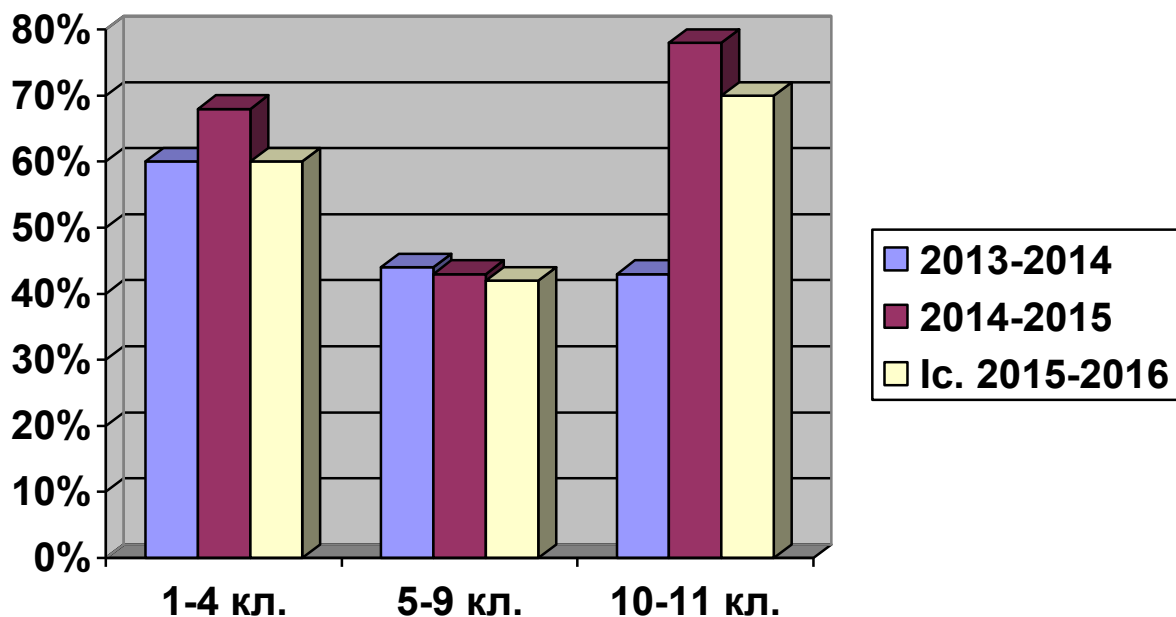
- визначення рейтингу показників роботи педагогів (середній бал за рік).

Мета: стимуляція до підвищення якості педагогічної діяльності.

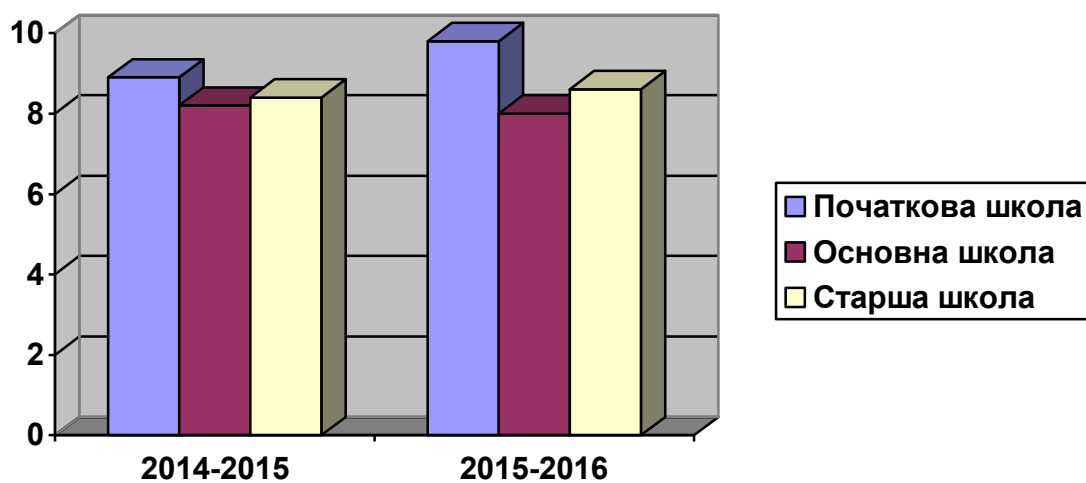
Показники якості навчальних досягнень учнів

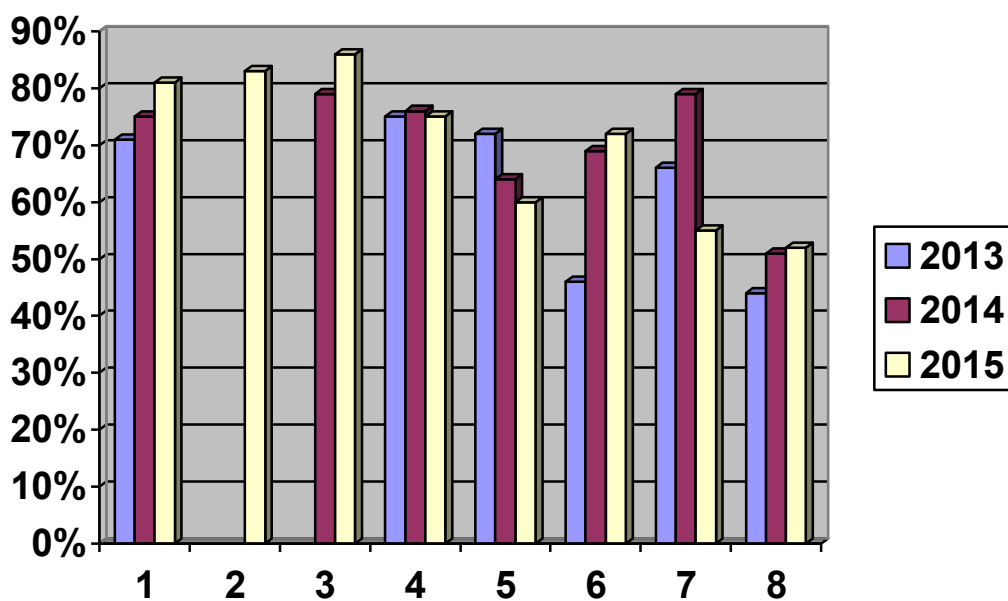
Рівень навчальних досягнень учнів початкової, основної та старшої школи

Показники середнього балу класів

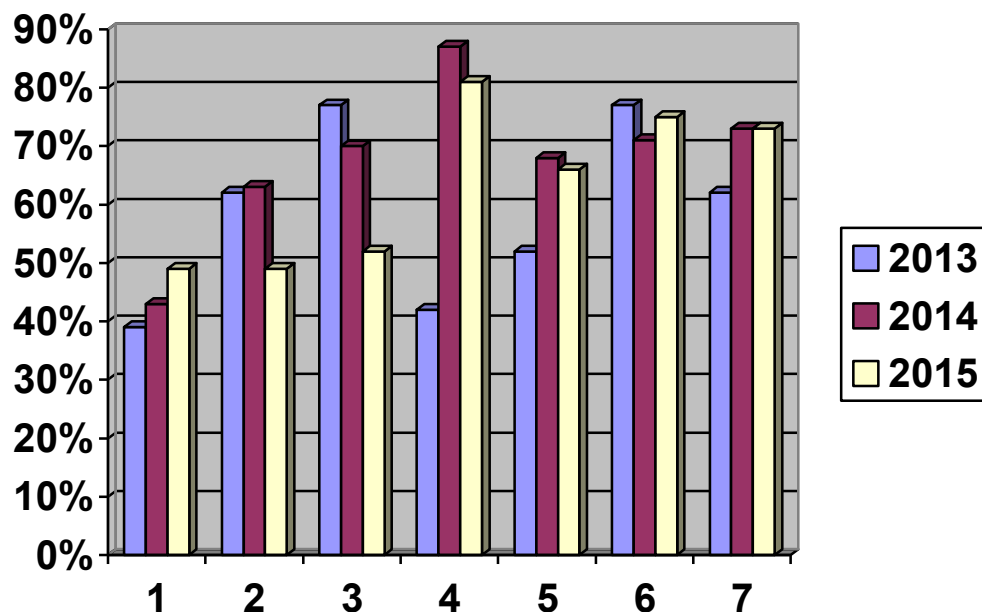

Динаміка змін якості досягнень вчителів суспільно-гуманітарного циклу з 2013 по 2015 роки

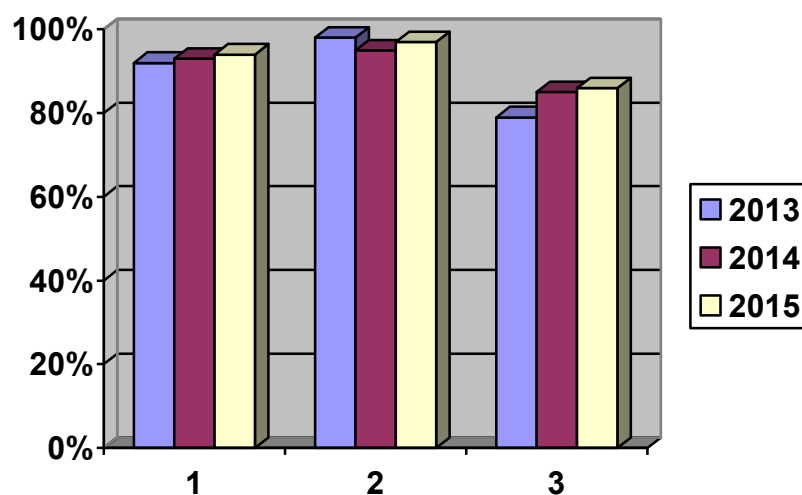
, де: 1 – Ковтушенко А.В., 2 – Фомінова М.О., 3 – Луценко Н.К.,
4 – Нечепоренко В.В., 5 – Зьобра Т.Ф., 6 – Пишна В.М., 7 – Полівода Т.І.,
8 – Троянова С.А.

Динаміка змін якості досягнень вчителів природничо-математичного циклу
з 2013 по 2015 роки

де: 1 – Ковальчук Г.А., 2 – Лаба С.В., 3 – Рева Л.В. (матем.),
4 – Шведченко Т.М., 5 – Логвіна Н.А., 6 – Івченко А.М., 7 – Фролова О.М.

Динаміка змін показників діяльності вчителів прикладного циклу
з 2013 по 2015 роки

- де,
1. – Траченко О.О.
2. – Ігнатенко Д.О.
3. – Довгоброд Г.В.

Результати внутрішньошкільного моніторингу розглядаються на засіданнях методичних об'єднань, методичної ради, нарадах при директорові, доводяться до відома учнів, вчителів та батьків. В залежності від напрямку моніторингу проводяться відповідні заходи:

- підбір корекційних завдань по окремим предметам (крім традиційного моніторингу української мови, математики та історії України, вчителі інших предметів інваріативної складової проводять подібні дослідження);
- порушуються питання на батьківських зборах (середній бал навченості учнів);
- складено рекомендації «Шляхи подолання низької успішності»;
- проводиться постійно-діючий семінар «Активізація пізнавальної та розумової діяльності школярів з низьким та середнім рівнем мотивації»;
- години психолога «Кроки до успіху у навчанні»

Згідно з річним планом роботи школи щорічно проводяться директорські контрольні роботи (ДКР). Складається графік проведення контрольних робіт. Перевіряється також техніка читання учнів 2-4 класів.

ДКР проводяться з метою:

- вивчення стану викладання предметів;
- необхідність моніторингу рівня навчальних досягнень з предметів;
- вивчення досвіду роботи вчителя.

Адміністративні контрольні роботи проводяться двічі на рік за текстами ,розробленими вчителями-предметниками, обговорюються на засіданнях МО та затверджуються директором школи. Особлива увага приділяється об'єктивності оцінювання учнів.

За результатами ДКР видаються накази по школі, аналіз їх результатів заслуховується на нараді при директорові, засіданнях МО. Розбіжності між рівнем навчальних досягнень за результатами контрольних випробовувань, проведених адміністрацією та рівнем навчальних досягнень учнів, визначених учителем в межах $\pm 5,10\%$,що є свідченням того, що вчителі об'єктивно в основному оцінюють учнів.

Управлінська діяльність адміністрації школи спрямована на виконання завдань: отримання учнями якісної освіти, забезпечення розвитку особистості, формування ключових життєвих компетентностей; збереження та зміцнення здоров'я школярів,підвищення професійного рівня вчителів; зміцнення матеріально-технічної бази школи.

Приймаючи управлінські рішення ,адміністрація школи дотримується нормативно-правових документів про освіту. В навчальному закладі склалась певна система підготовки і прийняття рішень, видання наказів.

Принципи управління школою:

- науковість;
- плановість;
- конкретність та діловитість;
- гуманізація.

Дотримання даних принципів дозволяє дирекції школи забезпечувати оптимальне функціонування навчального закладу як цілісної соціально-педагогічної системи, створює умови для ефективної діяльності всіх підсистем.

Планування управлінської діяльності школи відбувається на діагностичній основі, на підставі аналізу роботи за попередні роки, завдань на новий навчальний рік, узгодження діяльності з громадськими організаціями.

Управлінські рішення приймаються своєчасно, ведеться їх облік, аналізується виконання.

Про ефективність прийнятих управлінських рішень та їх дієвість свідчать результати роботи навчального закладу:

- протягом звітного періоду підвищення якості навчально-виховного процесу;
- забезпечено 100% охоплення дітей шкільного віку навчанням;
- зростає кваліфікаційний рівень учителів;
- поступово зміцнюється матеріально-технічна база (за рахунок позабюджетних коштів).

Більшість управлінських рішень приймається колегіально з метою забезпечення ефективної участі всіх у процесі прийняття та виконання поставлених завдань. Управління здійснюється на засадах соціальної справедливості, доброзичливого ставлення, педагогічної культури. Така модель управління сприяє якісній взаємодії адміністрації з усіма учасниками навчально-виховного процесу.

V. Організація професійного розвитку педагогів

Методичну роботу з педагогічними кадрами спрямовано на виконання Законів України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”, Національної стратегії розвитку освіти, а також відповідно до завдань, визначених в наказах по школі „Про організацію та проведення методичної роботи з педагогічними кадрами”, які видаються щорічно на підвищення кваліфікації вчителів, що передбачає систематичну колективну й індивідуальну діяльність, спрямовану на впровадження в практику досягнень науки та професійної майстерності, інноваційних педагогічних технологій, передового педагогічного досвіду.

Зміст методичної роботи в школі та її організація відображені в розділах річного плану роботи школи.

Методична діяльність школи спрямована на реалізацію науково-методичної проблеми: з 2005 по 2013 рр. – „формування ключових життєвих компетентностей школярів засобами активного навчання та виховання учнів”, з 2014 по 2020 р.р. „Створення комфортних умов для самовдосконалення та самореалізації всіх учасників навчально-виховного процесу”.

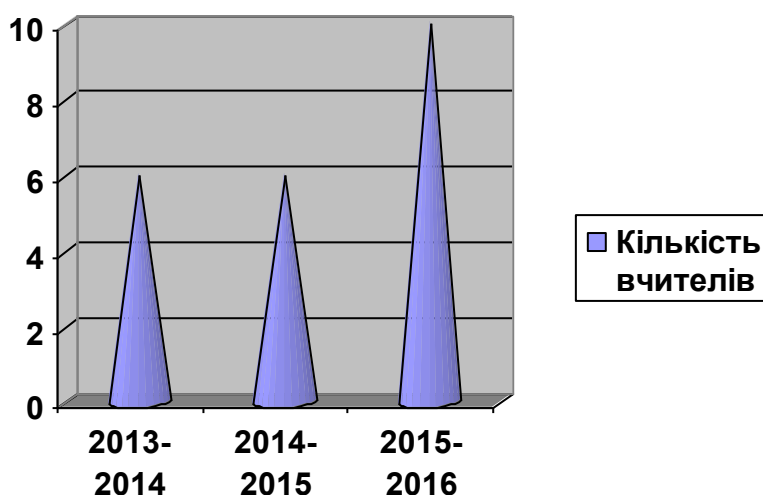
Задачі шкільної методичної служби:

- підвищення продуктивності діяльності всіх структур науково-методичної роботи в школі;
- удосконалення педагогічної майстерності вчителів;
- розвиток науково-дослідницької роботи;
- покращення якісного складу працівників школи;
- удосконалення системи пошуку та розвитку обдарованих дітей;
- допомога вчителям опанувати інноваційні методики, активізацію творчої ініціативи, розробка індивідуальних науково-методичних проблем;
- вивчення та впровадження ефективного педагогічного досвіду.

З метою цілеспрямованої роботи та з метою забезпечення колективного управління науково-методичною роботою в школі створено методичну раду, до складу якої увійшли директор школи, заступники директора з навчально-виховної та виховної роботи, керівники МО, творчих груп учителів, практичний психолог. Члени методичної ради брали участь у підготовці та проведенні педагогічних рад, загальношкільних семінарів, інших методичних заходів.

Всю роботу з педагогічними кадрами було спрямовано на підвищення професійного та методичного рівнів кожного педагога. Для цього забезпечували раціональне співвідношення масових, групових та індивідуальних форм роботи, традиційних та інноваційних підходів до методичної роботи, активних та інтерактивних форм навчання педкадрів. Увійшло в практику проведення нетрадиційних засідань педрад, методичних марафонів, педагогічних консиліумів, панорам методичних ідей.

Учителі успішно проходять перепідготовку за очною, очно-заочною та дистанційною формою навчання:

Проблема самоосвіти вчителя стала особливо актуальною в умовах інформаційного суспільства, де вміння знайти інформацію і працювати з нею є ключовими компетентностями. Учитель повинен систематично поповнювати свої знання з педагогіки, психології, методики викладання предмета, цікавитися новинками науки і техніки, бути креативним і сучасним.

Сьогодні об'єктивно склалася ситуація, коли потрібен новий підхід до оновлення змісту післядипломної педагогічної освіти, що зможе стимулювати вчителя до постійної самоосвіти і саморозвитку, аналізу своєї педагогічної діяльності, самооцінки і корекції. Вчителі школи залучаються до традиційних форм роботи, а сам – участь у методичних об'єднаннях, шкільних та міських семінарах, консультуванні, відвідуванні уроків колег, дистанційній освіті через сайт відділу освіти. В школі організовано планування курсової перепідготовки, складено перспективний план, враховуючи діючі вимоги, 1 раз на 5 років. Вчителі мають змогу своєчасно ознайомитись з тематикою та формою проведення курсів на наступний рік та обрати їх відносно рівня своєї кваліфікації, задоволення власних потреб і запитів.

Атестація педагогічних працівників – важливий засіб підтримки академічних та професійних стандартів, основна форма державного контролю за діяльністю вчителів з метою оцінювання реального стану організації та здійснення навчально-виховного процесу. Основні питання з організації атестації відображені у річному плані роботи школи, плані роботи атестаційної комісії.

Основними принципами атестації в Селидівській ЗОШ I-III ступенів №1 є відкритість та колегіальність, гуманне та доброзичливе ставлення до підпрацівника, повнота, об'єктивність та системність оцінювання його педагогічної діяльності.

Виходячи з принципів та мети атестації адміністрація навчального закладу, методична служба, атестаційна комісія в тісній співпраці координують свої дії відповідно до таких завдань:

- вивчення професійних якостей вчителя, рівня його загальної культури;
- врахування потенційних можливостей вчителів відповідно до вимог сучасної педагогіки, дидактики та психології;
- створення оптимальних умов для вивчення та впровадження передового педагогічного досвіду;
- спонукання вчителів до самовдосконалення як важливого аспекту творчої діяльності, підвищення особистої професійної кваліфікації.

Основне завдання атестації – не контроль, а виявлення резервів підвищення кваліфікації вчителів.

Успішне проведення атестації залежить від чіткості, конкретності організаційних заходів, підготовки розпорядчих документів, наказів, планів, чітко сплановано роботу атестаційної комісії, розподілено обов'язки між членами атестаційної комісії. За членами атестаційної комісії закріплено працівників, що атестуються.

В атестаційний період відбувається:

- ознайомлення працівників, які підлягають атестації, з нормативними документами про атестацію;
- видаються накази про створення атестаційної комісії та атестацію працівників;
- вивчається стан діяльності педагогів, які атестуються;

- проводяться шкільні наради з питань атестації, засідання шкільних методичних об'єднань, відкритих уроків;
- узагальнюються матеріали та складаються характеристики;
- вчителі знайомляться з характеристиками, з ними проводяться співбесіди;
- творчий звіт вчителів на засіданнях педагогічної ради (січень, березень);
- нетрадиційне проведення педагогічної ради з запрошенням батьків, представників громадськості, учнів, яка є кульмінацією атестаційного періоду для вчителя;
- засідання атестаційної комісії, під час якого проводяться підсумки та результати атестації;
- видання наказу про результати атестації.

З метою забезпечення гласності проходження атестації в Учительській оформлюється куточок „Від курсів до атестації”, в якому в наявності:

- перспективні плани атестації та курсової перепідготовки на 5 років;
- наказ про створення у школі атестаційної комісії;
- наказ про атестацію педпрацівників;
- план роботи, графік засідань атестаційної комісії;
- графік проведення відкритих уроків, виховних заходів вчителів, що атестуються.

Атестаційна комісія відповідно до графіка роботи вивчає роботу педагогічних працівників шляхом відвідування уроків, позаурочних заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, ознайомлення з даними про участь в роботі методичних об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи.

Для вивчення рейтингу вчителя серед колег, батьків, учнів проводиться анкетування, а також цікава форма роботи „Лист учителю”.

Відслідковується методична робота вчителя в міжатестаційний період над науково-методичною проблемою, його самоосвітня діяльність.

Узагальнені матеріали зібрані в теки, які зберігаються в методичному кабінеті школи.

Копії індивідуальних планів залишаються в методичному кабінеті. Члени атестаційної комісії використовують їх під час проведення співбесід, для вивчення результативності роботи працівника.

Підсумки атестації педагогічних працівників за 2012-2016 роки.

Навчальний рік	Атестувалося працівників	Підтверджено категорію	Встановлено категорію	Встановлено звання	Підтверджено пед.звання
2012-2013	10	10	-	-	1 „Старший учитель”
2013-2014	4	4	-	-	1 „Старший учитель”
2014-2015	8	6	2	1 «Старший учитель»	–

2015-2016	3	1	1	1 «Старший учитель»	
-----------	---	---	---	---------------------	--

Аналізуючи дані таблиці, можна зробити висновок, що простежується тенденція протягом 4-х років на підтвердження раніше встановлених кваліфікаційних категорій, присвоєння педагогічних звань «Старший учитель» та підвищення категорії із «Спеціалісту» до II кваліфікаційної категорії. Слід зазначити також, що річні плани атестації та курсової перепідготовки за 2012-2016 роки виконуються повністю.

Підготовка до атестації, сам процес та її результати спрямовані на підвищення професійної майстерності, утвердження особистої гідності вчителя, на підвищення його авторитету не тільки серед колег, а й серед учнів та їх батьків.

Для забезпечення можливостей професійної майстерності вчителів, їх самовираження, особистісного розвитку, самореалізації педагогів у школі здійснюється робота щодо впровадження інновацій у навчально-виховний процес, мета якої:

- розробка нових підходів до розв'язання педагогічних проблем, конкретних педагогічних технологій, спрямованих на вдосконалення навчально-виховного процесу;
- підготовка педагогів до інноваційної, дослідницької діяльності;
- формування банку даних про інновації, їх аналіз та експертиза.

За напрямками діяльності інновації носять навчальну спрямованість.

Тему інновації обирали вчителі самостійно, виходячи з особистого досвіду, попередніх теоретичних доробок, відповідно до проблеми школи.

Практичну роботу щодо впровадження нововведень в педагогічний процес, корекції, відслідкування результатів експерименту, самоаналіз професійної діяльності здійснюють наступні вчителі:

1. Шведченко Т.М., вчитель математики, працює над проблемою: "Використання інноваційних технологій на уроках математики". Вчителем підготовлено проекти „Відсотки”, „Відсотки та банківські рахунки” (5 клас), „Професія шукає математика” (8 клас), „Симетрія у житті”, „Людина – істота симетрична” (9 клас), розроблено різнорівневі завдання з різних курсів математики.

2. Рева Л.В., вчитель математики та інформатики, працює над проблемою „Впровадження інноваційних методів навчання” (з 2009 року). Педагог має власні методичні наробки: мультимедійні сценарії уроків, комп'ютерні презентації тем уроків, методичні посібники „Мова розмітки HTML”, кейс-помічники учням. Вчитель переможець міського етапу конкурсу шкільних сайтів.

3. Ковальчук Г.А., вчитель математики, з 2011 року працює над проблемою „Використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій на

уроках математики”.Методичні нароби педагога: мультимедійні сценарії уроків,комп’ютерні презентації тем уроків,помічники „Довідник з алгебри”, ”Довідник з геометрії”,збірник задач з підготовки до ДПА та ЗНО,пам’ятки „Як навчитися розв’язувати задачі”,”Задачі з параметром”.

4.Галкіна О.С.,вчитель початкових класів,опрацьовує проблему „Особистісно зорієнтоване навчання як умова формування в учнів життєвого потенціалу”. Методичні нароби вчителя: „Компетентності молодшого школяра2,серія уроків до теми „Людина серед людей” з предмету „Я і Україна”,до теми „Вивчаємо швидкість,час,відстань” з математики,проект „Вивчаємо історію на уроках читання у 3-4 класах,Україна за княжої доби.Козаччина”.

5.Коровка Т.В.,вчитель початкових класів,працює над проблемою „Розвиток критичного мислення учнів початкових класів”.Методичні нароби:цикл уроків „Сучасний урок у початковій школі.13 уроків з використанням технології розвитку критичного мислення”,добірка текстів „Оповідання і казки В.Сухомлинського .1,2 кл.”,”Вчимося критично мислити .Добірка текстів для розвитку критичного мислення на уроках читання в 3-4 класах”,картки для контролю множення та ділення.

6.Зьобра Т.Ф.,вчитель англійської мови.Назва інновації:”Розвиток комунікативних компетентностей учнів засобами англійської мови.Методичні нароби.”,посібники „Використання віршових матеріалів для формування лексичних та граматичних навичок”,”Writing bank”,”Funny grammar”,серія уроків по темам „Food”(4 клас),”Art”(10 клас).

Названі вчителі щорічно звітують про підсумки науково-дослідницької діяльності ,готують презентації з досвіду роботи, виступають на засіданнях педради, методичних об’єднань. Досвід вчителів узагальнено.

Майже всі вчителі школи активно впроваджують інтерактивні форми та методи навчання, використовують ІКТ.

На засіданні методичної ради визначено напрямки інноваційної роботи в школі з 2015 року на перспективу.

№ з/п	Назва інновації	Напрямок інновації	Інноваційна ідея	Відповідальна особа
1	Школа-родина	Навчально-виховна робота	Самовизначення, самореалізація особистості, засвоєння духовних багатств народної культури, родинних традицій	Нечепоренко В.В.
2	Самовдосконалення, самореалізація особистості	Методична діяльність	Створення комфортних умов для самовдосконалення, самореалізації особистості	Полівода Т.І.

			та забезпечення якості освітньої діяльності кожного учасника навчально-виховного процесу	
3	Упровадження накопичувальної системи оцінювання навчальних досягнень учнів і стимулювання пізнавальної активності молодших школярів	Початкова школа	Підвищення якості знань учнів і створення умов для позитивної мотивації навчання, удосконалення системи поточного і тематичного оцінювання	Галкіна О.С.
4	Використання ігрових завдань та інтерактивних технологій на уроках української літератури в 5х класах	Українська мова і література	Підвищити зацікавленість та мотивацію навчання учнів, розкрити творчий потенціал особистості, підтримувати високий тонус дитячої уваги, навчити приймати самостійні рішення	Фомінова М.О.

Впровадження проектної діяльності в школі

№ з/п	Назва проекту	Термін впровадження	Головна ідея	Відповідальна особа
1	Метод проектів і його життєво-компетентнісний потенціал в 6-х класах	2015-2016 н.р.	Навчити учнів здобувати самостійно нові знання, роз'язувати пізнавальні і практичні завдання, пов'язані із життєвим та творчим шляхом Кобзаря	Ковтушенко А.В.
2	Національно-патріотичне виховання на уроках літературного читання та рідної мови	2016-2018 н.р.	Патріотичне виховання учнів, залучення до історії рідного народу, національних традицій засобами рідної мови (2-4 кл)	Богуславська І.М., Галкіна О.С.
3	Велика Британія	2015-2017 р.р.	Поглиблення знань учнів щодо культури, традицій,	Пишна В.М.

			економічного та політичного розвитку народу – носія мови (5-11 кл)	
--	--	--	--	--

Впровадження дослідно-експериментальної роботи

№ з/п	Тема роботи	Термін впровадження	Мета дослідження	Відповідальна особа
1	Індивідуальний підхід до подолання стресових ситуацій (екзаменаційний стрес) в роботі з учнями підліткового віку	2015-2017 р.р.	Пошук шляхів подолання екзаменаційного стресу	Куліш Т.М.

З метою якісної та ефективної організації, проведення систематичної колективної та індивідуальної методичної роботи з педкадрами організовано роботу шкільних методичних об'єднань та інших методичних підрозділів:

- методична рада (керівник Полівода Т.І.)
- МО вчителів початкових класів (керівник Бровко В.А.)
- МО вчителів суспільно-гуманітарного циклу (керівник Троянова С.А.)
- МО вчителів природничо-математичного циклу (керівник Ковальчук Г.А.)
- МО класних керівників (керівник Лаба С.В.)

Керівники міських циклових предметних об'єднань:

- МО вчителів початкових класів (Галкіна О.С.)
- МО вчителів біології, хімії (Фролова О.М.)
- МО вчителів фізкультури (Траченко О.О.)

Робота шкільних методичних структур спрямована на удосконалення методичної підготовки, фахової майстерності вчителя, удосконалення методики проведення уроку. На засіданнях шкільних МО вивчаються :

- зміст програм, їх методичний супровід;
- методичні рекомендації щодо особливостей викладання навчальних предметів;
- наукова та методична література з питань впровадження інноваційних технологій;
- інформація про здійснення самоосвіти, виконання докурсівих і післякурсівих завдань учителями;
- підготовка і проведення олімпіад, предметних тижнів, результати моніторингових досліджень.

Методична рада діє з метою цілеспрямованої методичної роботи, забезпечення колективного управління науково-методичною роботою. До складу методичної ради увійшли директор школи, заступник директора з навчально-виховної та виховної роботи, керівники методичних об'єднань, практичний психолог, завідувач бібліотеки.

На засіданнях методичної ради обговорюються питання:

1. Аналіз методичної роботи за минулий навчальний рік, завдання шкільної методичної служби на новий навчальний рік. Затвердження планів роботи.
2. Розподіл обов'язків між членами методичної ради.
3. Про організацію роботи на II етапі над єдиною науково-методичною проблемою „Створення комфортних умов для самовдосконалення, самореалізації та забезпечення якості освітньої діяльності кожного учасника навчально-виховного процесу”.
4. Про роботу шкільних методичних об'єднань.
5. Організація роботи творчої групи щодо створення програми реалізації науково-методичної проблеми.
6. Визначення змісту, форм підвищення кваліфікації педагогів .
7. Про захист моделі сучасного уроку, виховного заходу шкільними методичними об'єднаннями.
8. Прохід впровадження оновлених Державних стандартів освіти в початковій школі та 5х класах..
9. Удосконалення навчально-виховного процесу на підставі сучасних технологій.
10. Про проведення предметних тижнів математики, історії, російської мови і літератури, музики.
11. Узагальнення педагогічного досвіду учителів, що атестувалися.
12. Про підсумки участі учнів в олімпіадах, конкурсах творчих робіт, МАН.

Члени методичної ради брали участь у підготовці та проведенні педагогічних рад, загально-шкільних семінарів, інших методичних заходів. Методична служба школи надала допомогу адміністрації школи – під час проведення педагогічних рад:

- реалізація Державних стандартів освіти;
- психологічний комфорт на уроці як умова розвитку особистості школяра;
- особливості адаптаційного періоду в 1х, 5х та 10 класах;
- інтеграція виховних зусиль школи, сім'ї, суспільства;
- стан здоров'я учнів в навчальному закладі, виконання програми „Здорова родина – здорова дитина”;
- особистість вчителя в сучасній школі та інше.

Щорічно вчителі проводять позакласні заходи в межах загальноміських, шкільних місячників, декад, тижнів. Дієва форма обміну досвідом було проведення відкритих уроків, виховних годин, інших заходів.

Велику роль в процесі професійної зростання педагогів належить самоосвіті. В шкільному методичному кабінеті створено умови для самоосвіти та самовдосконалення вчителя: методична література, теки з матеріалами передового педагогічного досвіду, методична інформація „На допомогу вчителю”, ”Впроваджуємо Державний стандарт освіти”, ”Інтерактивні технології навчання” та інші матеріали. В методичних теках представлені матеріали, які розкривають творчу лабораторію вчителя.

Кожен вчитель має папку самоосвітньої діяльності ,в якій містяться необхідні напрацювання: плани, конспекти, виписки, матеріали педагогічних видань, преси. Важливе місце в самоосвітній діяльності вчителя займає його робота над обраною проблемою. Ця робота дає змогу вчителю знайти свій професійний почерк, поглибити теоретичні знання та практичні навички, стимулює творчий розвиток особистості педагога.

Дещо підвищується видавницька діяльність педагогів. Рева Л.В. презентувала на власному блозі та шкільному сайті «Віртуальну лабораторію вчителя інформатики». На веб-ресурсах міського методичного кабінету розміщено нароби вчителів Зьобри Т.Ф. (англійська мова), Галкіної О.С. (початкова школа), Івченко А.М. (географія). В електронному журналі «Золоті сторінки» розміщено розробку уроку зарубіжної літератури Нечепоренко В.В.

Достатня увага приділяється вивченню та узагальненню педагогічного досвіду. На шкільному рівні вивчено й узагальнено досвід вчителів:

Рева Л.В., вчителя математики та інформатики, з теми «Використання інноваційних методів навчання («Природний процес навчання», кейс-метод, метод проектів, ІКТ-технології) на уроках математики та інформатики.

Коровки Т.В., вчителя початкових класів, з теми «Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів».

Зьобри Т.Ф., вчителя англійської мови з теми «Розвиток комунікативних компетентностей учнів засобами англійської мови».

Щорічно в кінці навчального року на засіданні методичної ради підводяться підсумки методичної роботи навчального закладу та визначаються напрямки діяльності на новий навчальний рік.

VI. Наявність бібліотеки.

Школа для кожної людини –це ті сходи ,якими вона піднімається ,наближаючись до знань, а шкільний бібліотекар уважний до дитячих проблем , закоханий в книгу може бути справжнім містком у царство пізнання духовності і культури. Бібліотека- книжковий океан , а бібліотекар провідник у ньому.

Головними завданнями у роботі бібліотеки є:

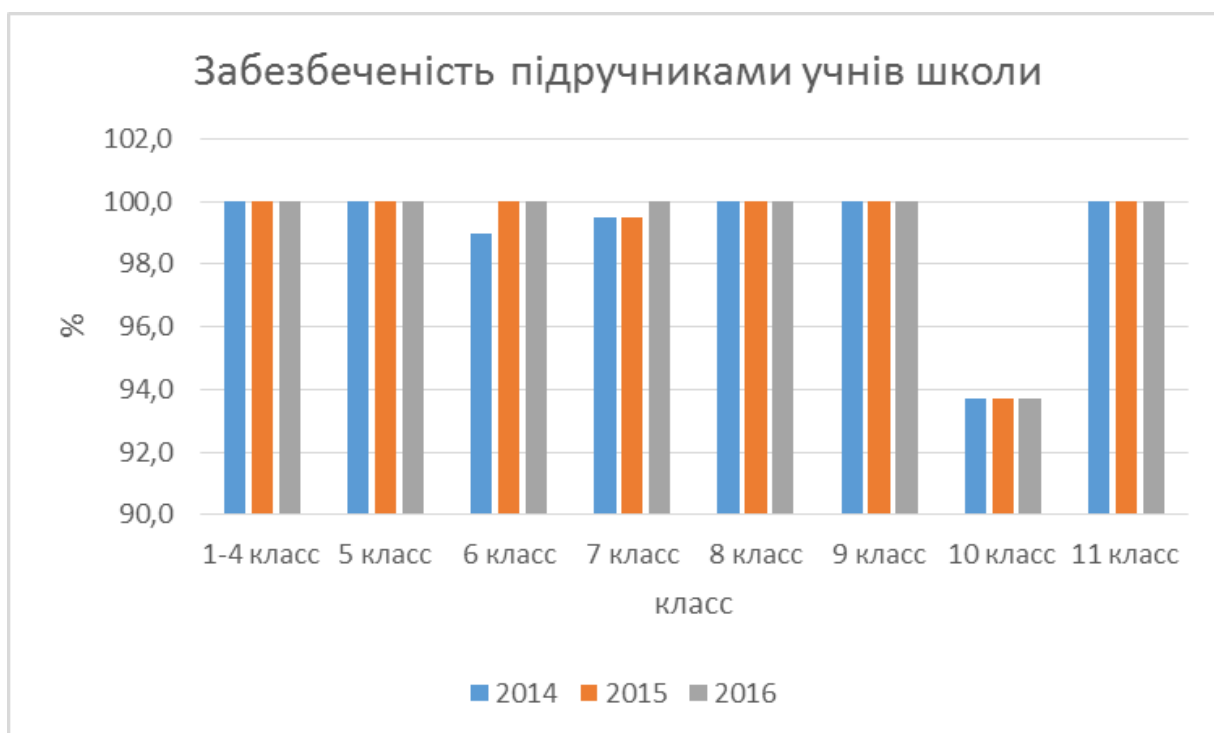
- сприяння реалізації державної політики в галузі освіти;
- виховання в учнів інформаційної культури ,постійного прагнення до пошуку інформації;
- навчання школярів технологій користування бібліотеками всіх типів;
- виховання мислячого , вдумливого ,грамотного користувача;

- створення комфортного бібліотечного середовища.

Робота бібліотеки ведеться відповідно річному плану школи та бібліотеки, виходячи з основних документів про школу та нормативно –правових документів, якими визначається діяльність бібліотеки: « Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу». Облік книжкових фондів ведеться в інвентарних та сумарних книгах (підручники та художня література), відбиття списаної літератури. Ведеться тижневий план роботи. С пів праця з бібліотеками міста.

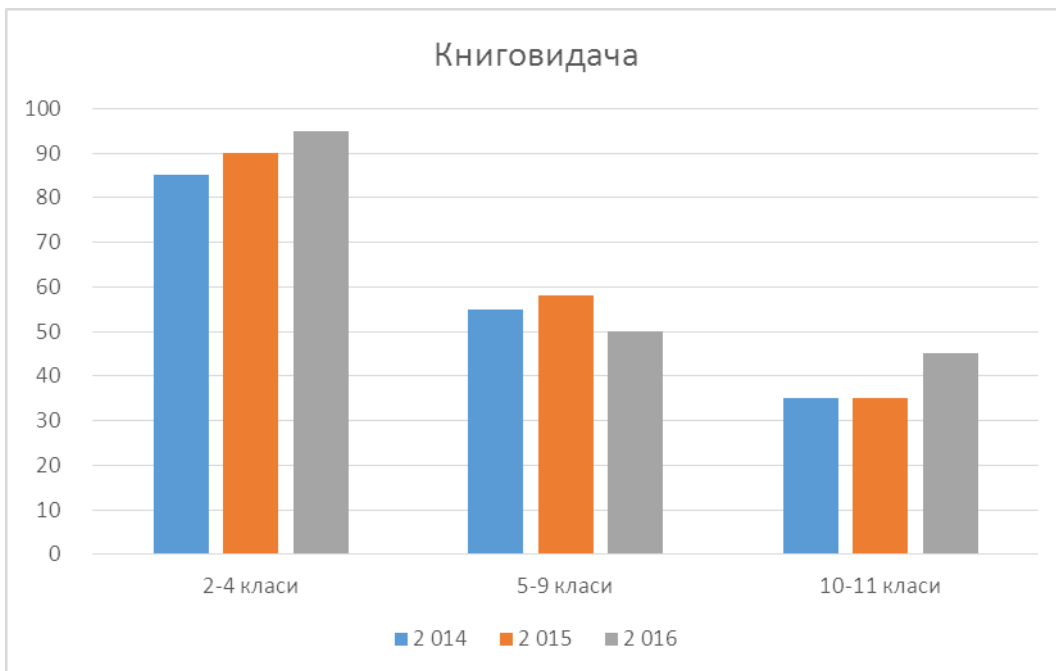
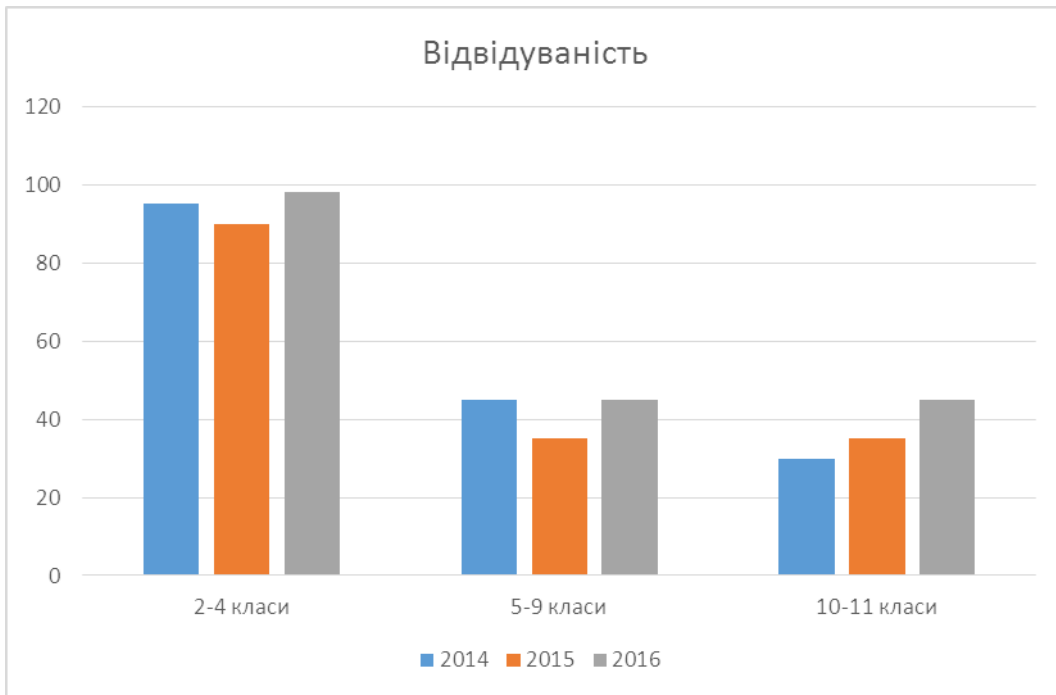
Бібліотека має -читальний зал та книгосховище. Книги розташовані на стелажах згідно таблиці ББК, книжкові виставки є як постійно діючі так і виставки до окремих свят та ювілеїв.

З основами бібліотечно -бібліографічної грамотності діти знайомляться не тільки на бібліотечних уроках, але й під час масової роботи. Найбільш популярними формами роботи є огляди літератури, літературні ранки, конкурси, вікторини, різні ігри та літературні свята, бесіди, години спілкування. Стало традицією проводити «Тиждень бібліотеки» в вересні до для бібліотек, та Тиждень дитячої та юнацької книги. Робота з виховання в учнів дбайливого ставлення до навчальної книги проводиться разом з педколективом та батьками. В бібліотеці працює «Книжкова лікарня», де учні разом з бібліотекарем здійснюють ремонт книжок.

Аналіз роботи бібліотеки

VII. Використання ІКТ.

Важливою перевагою дистанційної освіти є те, що вона дає змогу на базі ІКТ здійснювати адаптацію навчання до рівня базової підготовки конкретного вчителя чи учня, до місця його проживання, до здоров'я, матеріального стану і, як наслідок, відкриває можливість істотно підвищувати якість навчання. Протягом останніх років процес комп'ютеризації та підключення до мережі Інтернет зробив можливим дистанційне спілкування, обмін інформацією учнів, класних керівників, вчителів, батьків учнів. У нашому навчальному закладі значно підвищився інтерес учителів у використанні нових технологій, зросла зацікавленість дітей в конкурсах та проектах, активізувалась робота зі створення мультимедійних презентацій учнів.

Майже всі учителі школи знають інформаційні технології на рівні користувача. Серед педагогічних працівників був проведений моніторинг. Результати анкетування показали, що 92% наших вчителів мають комп'ютери вдома, у 80% є доступ до мережі. Навички роботи в Інтернеті (пошук інформації) мають 75% педагогічних працівників. У школі проведено моніторинг компетентності вчителів у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Майже всі педагоги володіють навичками використання ІКТ на рівні "Початківець", вміють орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного суспільства.

З аналізу забезпечення домашніми комп'ютерами учнів школи мають можливості користування мережею Інтернет в домашніх умовах видно, що використання дистанційної освіти - один із шляхів для надання рівного доступу до якісної освіти.

На базі шкільного комп'ютерного класу постійно організовуються заняття, де всі учителі школи не тільки оволодівають основами комп'ютерної грамотності, а й постійно підвищують свою майстерність у цьому. Вчителі приймають активну участь в міських та обласних вебінарах.

В школі працює блог кабінету інформатики та шкільний сайт.

Багато корисної інформації для вчителів, учнів, громадськості розміщено на нашому сайті. Перш за все це представлення роботи школи. Сайт був створений у 2009 році. Він відразу набув популярності серед учнів, батьків, вчителів. Матеріали на сайті регулярно оновлюються, мають цікаве інформаційне наповнення.

Майже щороку наш сайт приймає участь у конкурсі сайтів освітніх закладів. Сайт школи – інструмент для розширення інформаційних контактів з батьками. На сторінках сайту презентується інформація про досягнення учнів та педагогічного колективу, системно інформується діяльність учасників освітнього процесу, висвітлюється проведення шкільних заходів, публікуються корисні матеріали для учнів, вчителів, батьків, за необхідністю проводиться дистанційна освіта, дієвими є сторінки бібліотекаря та психолога. Батьки є постійними відвідувачами шкільного сайту, що сприяє тісній співпраці школи-родини. Сайт створено на основі платформи usoz.

VIII. Загальний стан території, будівлі та приміщень навчального закладу.

Приміщення Селидівської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1 побудовано в 1935 році, спроектоване за типовим проектом.

Потужністю 460 учнів. Будівля двоповерхова.

Загальна площа земельної ділянки – 6955,0 м².

Загальна площа всіх приміщень – 2509,2 м².

Стан будівлі та приміщень школи в основному відповідає встановленим санітарно-гігієнічним нормам, усі комунікації знаходяться в робочому стані, проте потребують ремонту.

Матеріально-технічна база включає будівлю, комунікації, обладнання, інші матеріальні цінності, перелік яких відображено в журналі основних засобів та інвентарю. Один примірник журналу знаходиться в централізованій бухгалтерії, другий – в школі. Відповідальними за їх збереження є директор школи, завгосп, завідувачі навчальними кабінетами, майстернею, бібліотекою, спортивним залом.

Утримання приміщення школи здійснюється у відповідності до вимог ДБНВ.2.2.-3-97 „Будинки та споруди навчальних закладів”. Відповідальність за дотримання санітарних норм і правил покладено на директора школи та завідувачих окремими навчальними та технічними підрозділами.

Матеріально-технічний стан будівлі в основному відповідає вимогам нормативних документів. У навчальному закладі наявна необхідна документація: санітарно-технічний паспорт, акти прийому готовності навчального закладу до нового навчального року, акти-дозволи на функціонування навчальних кабінетів.

Будівля школи забезпечує оптимальні умови для організації навчально-виховного процесу. У школі наявні класні кімнати, навчальні кабінети, майстерня, спортивний зал, актовий зал, їдальня, бібліотека, адміністративні та інші приміщення. Площа приміщень, задіяних для проведення навчальних занять становить 2509,2 м².

Усі навчальні приміщення мають природне та штучне освітлення. Опалення здійснюється централізовано. Питна вода надходить з міської системи водопостачання. Вентиляція загальнообмінна.

Система очищення має 2 каналізаційні люки. Відведення стічних вод виконано на самоточній системі. Приміщення закладу обладнано двома внутрішніми санвузлами (1 для хлопців, 1 для дівчат). В листопаді 2014 року введено в дію санвузол для першокласників. Школа обладнана 6 евакуаційними виходами, 8 пожежними кранами, 1 пожежним щитом.

Земельна ділянка школи містить в собі фізкультурно-спортивну зону та пришкільну ділянку.

Стан шкільної та пришкільної території утримується в належному стані. Кожна класна кімната достатньо забезпечує умови для проведення навчальних занять. Матеріально-технічне забезпечення навчальних кабінетів, майстерні, спортзалу, спортивного майданчика та інших приміщень задовільне.

Шкільна їдальня розрахована на 80 посадочних місць. Оснащена необхідним технологічним обладнанням, системою холодного та гарячого (автономного) водопостачання. Харчоблок на 100 % забезпечений посудом та відповідним інвентарем. Приміщення харчоблоку відповідають санітарно-гігієнічним вимогам, що засвідчено наявністю санітарного паспорта.

ІХ. Створення безпечних умов для учасників навчально-виховного процесу.

З метою створення безпечних умов роботи й охорони праці в навчальному закладі було здійснено : перевірку електричного обладнання на заземлення, розроблено функціональні обов'язки з питань охорони праці для всіх категорій працівників, розроблено та затверджено правила техніки безпеки під час організації навчально-виховного процесу в кабінетах фізики, хімії, інформатики, майстерні, спортивному залі. Своєчасно проводяться вступні інструктажі та інструктажі на робочому місці співробітників закладу, учнів. Забезпечується дотримання санітарно-гігієнічного режиму.

На виконання законів України „Про охорону праці”, ”Про освіту”, наказу МОНУ від 20.01.2001 №567 з метою створення належних умов праці, зниження аварійності та травматизму, підвищення ефективності роботи щодо профілактики травматизму дитячого, виробничого і невиробничого характеру, дотримання вимог трудового законодавства, стандартів безпеки праці та життєдіяльності, забезпечення впровадження відповідних вимог державних і галузевих нормативних документів з питань охорони праці в навчально-виховний процес щорічно призначаються наказом по школі відповідальні за:

- охорону праці;
- дотримання вимог техніки безпеки під час експлуатації виробничого й енергетичного обладнання;
- безпечну експлуатацію електричного господарства;
- охорону праці в навчальних кабінетах;
- пожежну безпеку в кабінетах і приміщеннях школи;
- безпеку життєдіяльності учнів у школі.

Оформляються щороку необхідні акти-дозволи на проведення навчальних занять у кабінетах, дозвіл СЕС на експлуатацію харчоблоку, паспорт санітарно-технічного стану школи.

Періодично за планом роботи проводиться навчання працівників школи з питань охорони праці, техніки безпеки, пожежної безпеки. Ведуться необхідні журнали з реєстрації всіх видів інструктажів із питань охорони праці працівників та безпеки життєдіяльності учнів школи. Відпрацьовано програму вступного інструктажу з охорони праці для працівників та школярів.

Протягом 2012-2016 років випадків виробничого травматизму серед працівників школи не було.

Постійно здійснюється контроль роботи систем забезпечення життєдіяльності будівлі школи. Оформляється двічі на рік акт про виконання угоди з охорони праці між адміністрацією та профспілковим комітетом школи. У всіх навчальних кабінетах створено належні (з позиції безпеки)

умови праці та навчання. Наявні тематичні куточки, які містять інформацію про норми охорони праці та безпеки життєдіяльності.

На порядку денному адміністрації – проблема пожежогасіння та обробка горища протипожежними засобами. В наявності поверхові плани евакуації.

Адміністрація школи в роботі з охорони життя та здоров'я учнів, попередження дитячого травматизму визначає цільові пріоритети:

- забезпечення реалізації державної політики щодо охорони життя та здоров'я учасників навчально-виховного процесу;
- створення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці та виховання дітей і підлітків;
- організацію позашкільної та позакласної роботи з учнями, просвітницької роботи з батьками;
- удосконалення системи діяльності із попередження всіх видів нещасних випадків.

З метою збереження життя та здоров'я учнів, відповідно до системи навчальної, просвітницької та виховної роботи адміністрація школи видає накази, відповідно до річного плану контролює якість роботи із запобігання всім видам дитячого травматизму.

В навчальному закладі проводиться робота щодо збереження життя, здоров'я дітей, попередження дитячого травматизму. Проводяться місячники: „Увага! Діти на дорозі!”, 1-11 класи (вересень); місячник протипожежної безпеки (жовтень, квітень); „За здоровий спосіб життя ” (січень). Під час місячників було заплановано та проведено чимало заходів: виставки малюнків, плакатів, заплановано та проведено бесіди для учнів з лікарем-гінекологом . Учні молодших класів зустрічалися з інспекторами ДАІ. Систематична робота проводиться щодо запобігання дитячого травматизму: виховні заходи з протипожежної, радіаційної безпеки, запобігання травматизму від вибухонебезпечних предметів і правил поводження з електроприладами; правила поведінки в громадських місцях. Вивчається курс „Основи здоров'я”.

Питання про стан роботи з попередження всіх видів дитячого травматизму систематично розглядається на засіданнях МО класних керівників, на батьківських зборах.

Створено дружину юних пожежних. Двічі на рік проводяться тижні знань безпеки життєдіяльності.

У всіх класних кімнатах та навчальних кабінетах оформлено куточки з наочними матеріалами щодо запобігання різним видам травматизму.

В кабінетах фізики, хімії, інформатики, майстерні, спортивному залі оформлено стенди з правил техніки безпеки. Перед і після канікул з учнями проводяться цільові інструктажі, які фіксуються в журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності. Перед канікулами проводяться класними керівниками єдині уроки з безпеки життєдіяльності учнів, до щоденників вклеюються пам'ятки , робляться записи в класних журналах на

сторінках „Облік проведення інструктажів та бесід з безпеки життєдіяльності”. З пам’ятками на канікули ознайомлюються батьки учнів.

Кожен учитель-предметник проводить інструктаж перед виконанням завдання лабораторної або практичної роботи, зміною видів діяльності на уроках трудового навчання, фізкультури, про що зроблено відповідні записи в класних журналах.

Своєчасно проводяться цільові інструктажі з учнями перед спортивними змаганнями, конкурсами, олімпіадами, які проходять в місті. Відповідно до вимог нормативних документів у школі розроблена відповідна документація з питань дотримання безпеки та охорони праці.

Особлива увага адміністрацією школи приділяється дотриманню правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. Спільно з органами пожежного нагляду розробляються плани місячника протипожежної безпеки, де передбачено вивчення правил пожежної безпеки, організація практичних занять. Видаються накази про створення добровільних пожежних дружин, оновлені склади добровільної пожежної дружини та дружини юних пожежних. На початок навчального року здійснюється поповнення науково-методичного забезпечення кабінету основ здоров’я. Щороку проводиться контроль за ефективністю навчання учнів основам здоров’я.

З учнями, працівниками школи проводяться інструктажі з протипожежної безпеки, які зареєстровані у відповідних журналах. На початок навчального року у коридорах школи оновлюються куточки безпеки життєдіяльності. Щороку у квітні, вересні проводиться тренувальна евакуація учнів та працівників школи на випадок пожежі.

З метою практичного відпрацювання дій постійного складу і учнів у надзвичайних ситуаціях, перевірки та закріплення теоретичних знань, умінь і навичок з цивільного захисту, набутих протягом навчального року, щороку навесні проводиться День цивільного захисту.

Основними цілями Дня ЦЗ є:

1. Практична перевірка здатності постійного складу і учнів грамотно і чітко діяти для захисту свого здоров’я та життя у надзвичайних ситуаціях.
2. Формування в учнів впевненості в ефективності заходів з цивільного захисту.
3. Формування та розвиток в учнів високих морально-психологічних якостей: відваги, мужності, витримки, ініціативності, спритності, здатності самовіддано виконувати завдання з цивільного захисту.

Протягом Дня ЦЗ з постійним складом і учнями проводиться комплексне об’єктовне тренування, у процесі якого практично відпрацьовуються дії у надзвичайних ситуаціях:

- вміння користуватися засобами індивідуального захисту, виготовляти найпростіші засоби захисту органів дихання;
- дії в разі виникнення пожежі;
- евакуаційні заходи.

Завгоспом школи здійснюється систематичний контроль за дотриманням правил експлуатації водопроводу, каналізаційної мережі.

Комісією з охорони праці здійснюється перевірка дотримання правил пожежної безпеки у навчальних кабінетах, майстернях, спортивному залі.

У жовтні, травні планується внутрішкільний контроль за дотриманням учителями і учнями вимог Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури.

Адміністрацією школи здійснюється щоденний контроль за чергуванням вчителів під час навчально-виховного процесу.

Проводяться обов'язкові інструктажі з питань безпеки учнів перед початком навчального року, а також перед канікулами з реєстрацією у відповідному журналі.

З метою профілактики травматизму на учнівських та батьківських зборах проводяться профілактичні бесіди.

Учні школи приймають участь у міському конкурсі «Молодь обирає здоров'я».

На шкільному сайті розміщені матеріали з пропаганди безпечної життєдіяльності, профілактики травматизму невиробничого характеру.

X. Медичне обслуговування

В школі функціонує медичний кабінет, в наявності ставка медичного працівника.

З метою вивчення стану здоров'я дітей, запобігання захворювань один раз на рік проводиться профілактичний медичний огляд школярів. За результатами поглибленого медичного огляду школа та батьки отримують інформацію про стан здоров'я дітей. За результатами такого огляду оформлено листи здоров'я всіх класів, розподілено учнів за групами здоров'я для занять фізичною культурою.

Результати медичних оглядів школярів за 2013-2015 рр.

Роки навчання	Порушення зору	Порушення постави	Хвороби органів дихання	Хвороби органів травлення	Хвороби нервової системи	Хвороби ендокринної системи	Хвороби системи кровообігу
2013	34	105	3	7	6	4	24
2014	46	116	3	31	14	11	51
2015	48	22	5	30	10	7	1

Динаміка розподілу учнів за медичними групами для уроків фізичної культури.

Роки навчання	Кількість обстежених	Медичні групи			Звільнені від занять
		Основна	Підготовча	Спеціальна	
2013-2014	457	350	31	67	9

2014-2015	461	360	19	73	6+3(інд)
2015-2016	464	360	24	72	2+6 (Інд)

Проблема збереження здоров'я одна з основних проблем, яка стоїть перед школою. Результати аналізу здоров'я учнів заслуховуються двічі на рік на засіданнях педагогічної ради.

Щорічний медогляд є обов'язковим для всіх працівників закладу. На початок навчального року здійснюється контроль санітарних книжок.

XI. Створення умов для задоволення потреб учнів у різних формах позаурочної навчально-виховної роботи.

Пріоритетним під час формування системи роботи з учнівським колективом у Селидівській загальноосвітній школі I-III ступенів №1 є керівництво індивідуальним становленням людської особистості. Керуючись цим, школа поклала в основу своєї виховної діяльності особистісно-зорієнтовану технологію виховання, яка забезпечує формування найбільш комфортних і безпечних умов для розвитку особистості учня, реалізації його природних можливостей.

Обираючи цю технологію виховання, школа передбачає результат своєї діяльності як сформованість у кожного учня соціального статусу, набуття власного досвіду, повноцінних взаємин, ствердження свого істинного людського «Я».

Селидівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 – це не просто школа, а школа-родина (створена за «Програмою створення української національної школи-родини» в 2001 році). Школа-родина – це не тільки новий тип школи, а принципово новий тип мислення, ставлення до освіти, коли створюються умови для самореалізації особистості.

В центрі уваги школи-родини – особистість дитини, створення умов для того, щоб вона з радістю і любов'ю входила у світ науки і пізнання, дізналася про себе, свій рід, свою землю. Тільки так дитина зможе збагнути своє призначення на Землі.

Розроблена виховна система роботи з класом, де основним завданням є формування класу-родини, сприяє вирішенню однієї з гострих людських потреб – бути зрозумілим, прийнятим, визнаним.

Шляхи досягнення цієї мети спрямовані на створення емоційно-збагачених виховних ситуацій, використання співпереживання, спонукання учнів до систематичного аналізу своїх та чужих вчинків.

Цілісна модель виховної системи «Я – учень. Моє ціннісне ставлення до...» включає ключові лінії:

Ціннісне ставлення

- до себе (самодостатність, здатність до самонавчання, знання основ наук, вивчення іноземних мов, обрання способу життя, здоров'я, повага до самого себе);
- до сім'ї, родини, людей (повага і пошана до рідних, толерантне ставлення до інших людей);
- до суспільства і держави (уміння самостійно приймати рішення і відстоювати свою точку зору, стійкі моральні переконання, активну громадську позицію);
- до праці (вільний вибір професії, комп'ютерна грамотність);
- до природи (охорона, захист, вивчення);
- до культури і мистецтва (національна свідомість, знання культури та традиції).

Для реалізації завдань цілісної моделі виховання в школі-родині розроблені плани роботи: методичного об'єднання класних керівників (затверджено на засіданні МО класних керівників), виховні плани роботи, які включають традиційні шкільні свята, міські та шкільні заходи, конкурси щодо втілення Національної програми «Діти України», «Комплексної програми профілактики злочинності і безоглядності» та направлені на реалізацію Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Національної програми виховання «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», державних національних програм та на формування всебічного й гармонійного розвитку особистості з позиції демократизації навчально-виховного процесу.

Згідно з річним планом роботи школи проведено заходи:

- Свято першого та останнього дзвоників;
- Місячник «Всеобуч»;
- Рейд «Урок»;
- Акція «Увага! Діти на дорозі!», «Жодного палільника поруч»;
- Тиждень «Мораль. Право. Ми.», «16 днів проти гендерного насильства», декада боротьби зі СНІДом, «Профілактика туберкульозу»;
- Тижні профілактики шкідливих звичок;
- Місячники з протипожежної безпеки (вересень, квітень);
- Конкурси «Міс та Містер «Осінь», «Школа має таланти», «Конкурс ведучих»;
- Свята: «Шануймо вчителя», «Новорічні та Різдвяні свята», «Родинне свято»;
- День довкілля.

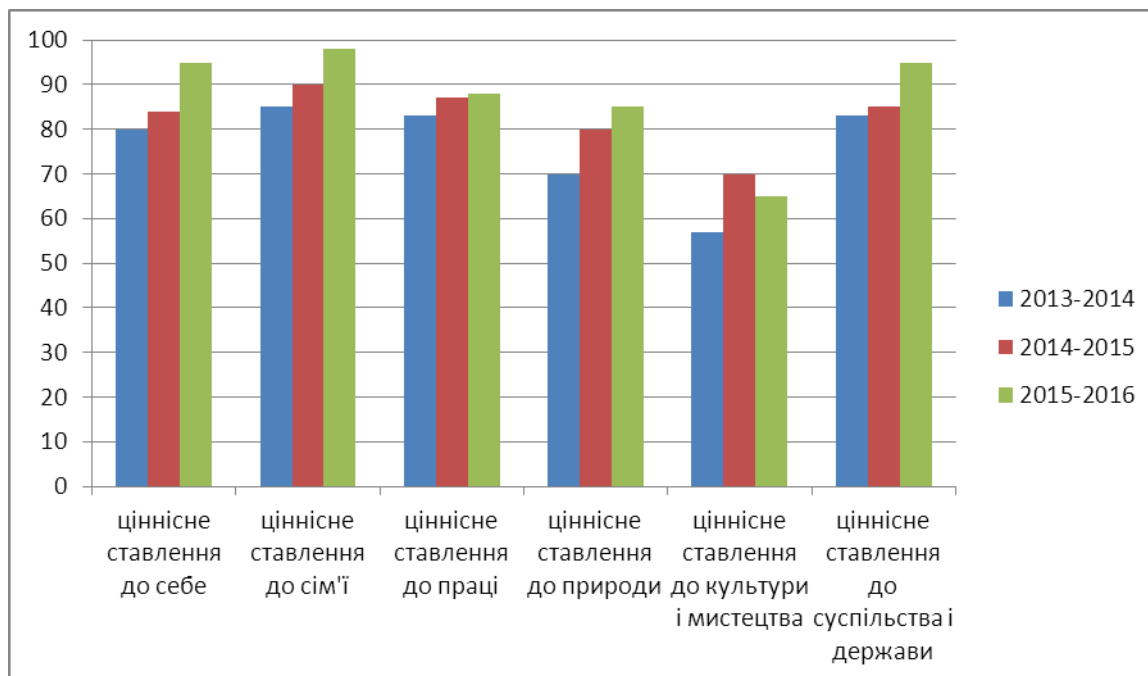
Учні школи приносять свої привітання ветеранам Другої світової війни до Дня Перемоги, Дня визволення Донбасу, Дня захисника Вітчизни, ветеранів війни в Афганістані. Діти нашої школи є активними учасниками міських заходів та конкурсів. Учні взяли активну участь у Всеукраїнському спортивному конкурсі «Олімпійське лелечення», де посіли II місце (2014-2015 н.р.) та I місце в зональних змаганнях і II місце в міських змаганнях (2015-2016 н.р.). Активісти учнівського самоврядування та загону «Спадкоємці Перемоги» підготували привітання, подарунки та посильну допомогу ветеранам Другої світової війни та ветеранам праці.

В школі-родині велика увага приділяється розвитку особистості. Для втілення роботи в даному напрямку класні керівники 1-11 класів обирають нові форми та методи роботи: години спілкування, конкурси, турніри, диспути, проекти, ігри-конкурси, презентації, аукціони, які формують у дітей особистісні риси громадянина, виховують любов до рідного краю, формують взаємини в колективі, сім'ї, розвивають творчі здібності, самостійність, прищеплюють навички здорового способу життя. На допомогу класним керівникам приходять активісти учнівського самоврядування.

Протягом навчального року питання виховної роботи розглядаються на нарадах при директорові, педрадах, засіданнях ради школи. Під час

проведення робочих оперативок з класними керівниками вирішуються та розглядаються питання, які виникають під час роботи. Матеріали та протоколи методичних об'єднань та на нарад класних керівників в наявності.

Рівень вихованості учнів Селидівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1

В 2013-2014 навчальному році у закладі працювали гуртки: «Юний математик», «Цікава математика», «Рідна мова солов'їна», «Веселка», «Сувенір», «Джерело», «Солоспів», «Юність», «Юний пожежник», «Баскетбол. Волейбол». Ці гуртки відвідували 209 учнів школи, що становить 45,6% від загальної кількості дітей школи, з них – 73 дітей пільгових категорій. З 85 дітей пільгових категорій 66 учнів відвідують гуртки і секції не тільки в школі, а й в позашкільних закладах, що становить 77,7 % від загальної кількості учнів школи.

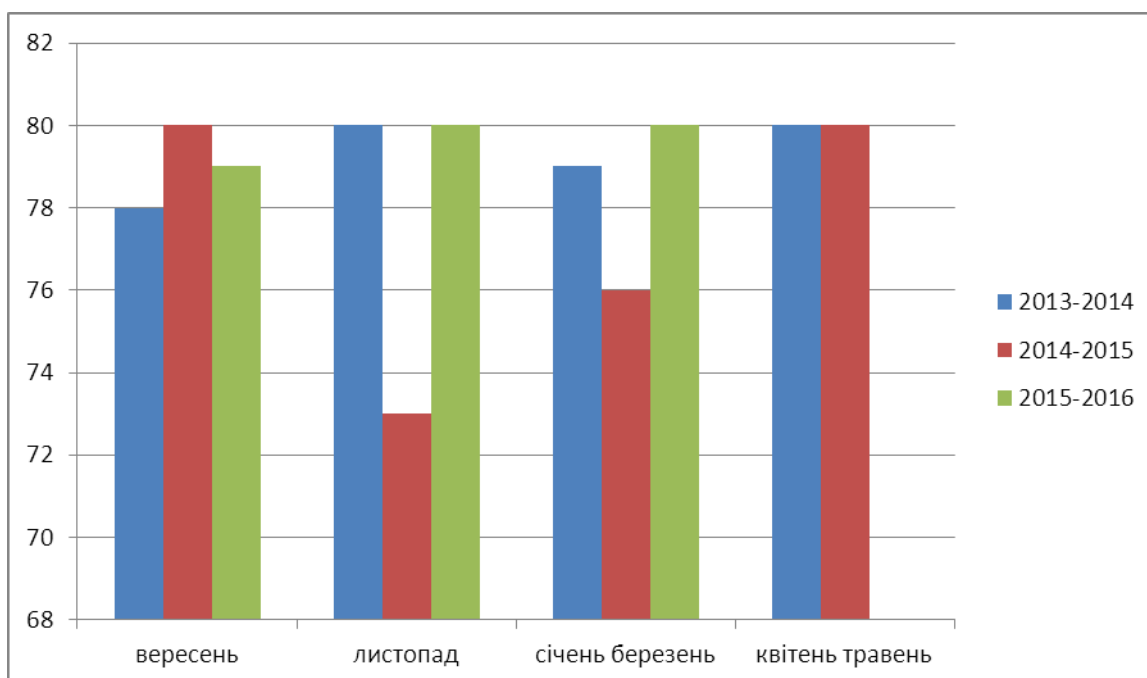
В 2014 – 2015 навчальному році : «Баскетбол, волейбол», «ДЮП», «Юні туристи - краєзнавці», «Юні екскурсоводи», «Музеєзнавці», загін «Спадкоємці Перемоги». Гуртки відвідували 135 учнів, що становить 29,2 % від загальної кількості учнів школи, з них 54 дитини пільгових категорій.

В 2015 – 2016 навчальному році: «Краєзнавець», «Баскетбол, теніс», «ДЮП», «ЮІР», «Історія навколо нас», «Юні екскурсоводи». В заняттях гуртків беруть 99 учнів, що складає 21,4 % від загальної кількості учнів школи. Серед цих учнів - 24 учні пільгових категорій.

Особлива увага приділяється в школі-родині піклуванню та контролю за відвідуванням учнями навчальних занять, пропускам з різних причин. Адміністрацією школи та класними керівниками систематично аналізуються причини відсутності учнів в школі, під особливим контролем пропуски занять без поважних причин. Систематично ведеться робота з учнями, що потребують особливої уваги, а також з батьками, що не зовсім сумлінно виконують свої батьківські обов'язки: бесіди, консультації, поради психолога та педагогічних працівників школи, відвідування вдома, запрошення батьків до школи, на засідання ради профілактики, надаються письмові попередження батькам під особистий підпис про відповідальність за освіту дітей, в разі необхідності надсилаються клопотання до ССД та ВКМСД.

Цікавою і змістовною є робота школи-родини з батьками. В роботі з батьківською громадськістю використовуються: індивідуальні бесіди, анкетування, тестування, відвідування сімей вдома, загальношкільні та класні батьківські збори, консультації (робота консультпункту за окремим планом та у вільний час батьків), засідання клубу «Батьківська світлиця». Батьки є активними учасниками виховних заходів, як класних, так і загальношкільних.

Моніторинг відвідування батьками батьківських зборів

Інформацію про взаємодію в роботі Селидівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 1, сім'ї та громадськості розміщено на шкільному сайті (сайт веде вчитель інформатики Рева Л.В.) та на сайті відділу освіти міської ради.

Учнівське самоврядування в школі-родині

Одним із принципів виховання є поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самодіяльністю учнів. Саме в стінах навчального закладу ми можемо сформувати в дітей ті риси, які в дорослому житті допоможуть їм стати гідними громадянами демократичної України.

Самоврядування дітей не можна сприймати як обов'язкову роботу – це гра, така, що розвиває й готує до життя, але гра навіть тоді, коли учень виконує таке серйозне доручення як рейд перевірки збереження майна або відвідування іншими учнями уроків. Тому не можна вимагати від дітей стовідсоткового виконання ними цієї роботи якісно. Але можна стимулювати підвищення учнівської відповідальності у виконанні будь-якої справи або рівня навчальних показників між класними колективами, наприклад, рейтинг класів наприкінці кожного семестру. І тут важливо розробити якомога більше номінацій, щоб більша частина класів побувала в ситуації успіху і не втратила бажання брати участь у таких змаганнях.

Велике значення в організації роботи самоврядування надаємо роботі класного керівника. Взагалі система самоврядування має вигляд добре спланованої і продуманої системи піклування про учнів, які розвиваються самі, але мають змогу в будь-який час звернутися за допомогою до старшого товариша – вчителя.

У вересні в школі проводяться вибори голови ради учнівського самоврядування. Вибори проводяться закритим голосуванням серед учнів 5 – 11 класів. Підрахунки голосів проводить підрахункова комісія.

Також на початку навчального року від 5-11 класів обираються представники до секторів учнівського самоврядування школи. В навчальному закладі працює 7 секторів: інформаційний, навчальний, дисципліни і порядку, культурно-масовий, спортивно-оздоровчий, національно-патріотичний, сектор примирення. Кожен сектор має свого куратора – педагога школи. Робота проводиться за затвердженим планом, визначеними завданнями та метою. До ради учнівського самоврядування школи входять представники всіх секторів. Засідання кожного з них проводяться один раз на місяць, де підводяться підсумки роботи, враховуються позитивні і негативні сторони роботи. Після проведення таких засідань проходить засідання шкільної ради учнівського самоврядування під керівництвом голови ради та його заступників, педагога-організатора. Кожен сектор звітує про свою роботу, вносить пропозиції залежно від напрямку

своєї роботи, наприклад, сектор дисципліни та порядку звітує присутнім про відвідування учнями занять в школі, спізнення на уроки, поведінку школярів, вносить пропозиції про запрошення певних учнів на засідання ради профілактики школи, педагогічної ради. За 2013 – 2016 н.р. за ініціативою учнів школи проведено ряд заходів, що сприяли розвитку самостійності та творчості дітей:

- Вибори активу учнівського самоврядування школи;
- Школа має таланти;
- Міс та Містер Осінь;
- «Звичайне диво» (конкурсна програма талановитих дітей);
- Виставка-конкурс декоративно-ужиткового мистецтва «Знай і люби свій край», «Вернісаж»;
- конкурс малюнків та плакатів «Дозвольте презентувати мою школу»;
- Свято, присвячене Дню Збройних Сил України
- Акція «Милосердя» та «Подаруй іграшку другу»;
- Новорічні святкові заходи, організовані і проведені активістами учнівського самоврядування за підтримки батьківської громадськості;
- Святкові заходи, присвячені Дню захисника Вітчизни, Дню Збройних Сил України, 8 Березня;
- День гумору;
- «Лідер року»;
- Участь у заходах, спрямованих на патріотичне, правоосвітне, профілактичне виховання, виховання свідомої дисципліни;
- Свято Останнього дзвоника та урочисте засідання педагогічної ради для випускників 11 класу.

Інформаційний сектор висвітлює роботу самоврядування в шкільній стіннівці „ Бджілка”. Також робота учнівського самоврядування школи висвітлюється на сайті школи, який веде вчитель інформатики Рева Л.В.

За навчальний рік кожен сектор проводить по 8 засідань. На засідання ради профілактики та педагогічної ради запрошуються порушники дисципліни, ті, хто часто спізнюється на уроки, мають негативні результати в

навчанні. Результати спортивних та творчих досягнень висвітлені в куточку «Шкільне життя» та на сайті школи.

Робота з кураторами-педагогами допомагає учням розвиватися, бути самостійними і відповідальними.

Виховна робота в школі-родині

Виховна робота в школі – родині планується на навчальний рік, ґрунтуючись на річному плані роботи закладу та виходячи з аналізу стану даної роботи, враховуючи пропозиції учнівського самоврядування. Аналіз організаційно-масової роботи (в цілому та за окремими напрямками) відбувається щорічно у травні на засіданні педагогічної ради, протягом навчального року – на нарадах при директорові. Виховні заходи проводяться згідно з річним планом роботи та позапланово.

Протягом року проводиться робота по утвердженню принципів загальнолюдської моралі: правди, любові, справедливості, патріотизму, доброти, працелюбності та інших добродійностей.

За активної участі і підтримки батьків ведеться робота екологічного напрямку, яка покликана забезпечити учнів науковими знаннями про взаємозв'язок природи і суспільства. Робота планується в рамках Всеукраїнської експедиції «Моя земля – земля моїх батьків».

Учні школи є активними учасниками міських виховних заходів, конкурсів, що проводяться ЦТДЮ м. Селидового (систематично посідають призові місця), ПС «Авангард» та іншими молодіжними організаціями. Така робота сприяє поліпшенню співпраці школи та позашкільних навчальних закладів.

Спортивно-масова робота та фізичне виховання в школі ведеться згідно з Положенням про організацію фізичного виховання і масового спорту з дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України.

XII. Організація харчування дітей.

Одноразове гаряче харчування учнів школи здійснюється в шкільній їдальні. Санітарний стан харчоблоку та обідньої зали задовільний, відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Кухонний та столовий посуд миється та дезінфікується миючими засобами, визначеними інструкцією з організації харчування дітей. Продукти в їдальню поступають згідно накладної та заявки

харчування по класах, які наприкінці тижня здаються разом зі звітом у бухгалтерію. Товарне сусідство наявних продуктів на термін їх зберігання виконується.

Щороку в вересні видається наказ про організацію харчування учнів школи, створюється бракераж на комісія, затверджується графік прийому їжі учнями школи; організується чергування педагогічних працівників в обідній залі. Дотримання щоденного меню, яке затверджується директором школи та складається відповідно до примірного двотижневого меню, є обов'язковим. У відповідних журналах реєструється бракераж сировини та готової продукції. Документація кухаря та комірника ведеться згідно вимог. Постійний контроль за організацією харчування здійснює заступник директора школи з навчально-виховної роботи. Також на початку навчального року визначаються діти пільгових категорій, які харчуються в шкільній їдальні безкоштовно.

Харчоблок забезпечений двома електричними печами по 4 конфорки, електром'ясорубкою, морозильною камерою, трьома побутовими холодильниками («Донбас» (2 шт.), «Норд» (1 шт.)), холодною проточною водою, електричною плитою на 1 конфорку, електронними вагами, стелажми для зберігання посуду, миючими засобами тощо. Для нагріву води в наявності електричний нагрівач на 100 літрів, ємкість для запасу питної води об'ємом 80 літрів. З восьми конфорок електричних печей в робочому стані – 4, холодильник обладнання знаходиться в робочому та задовільному стані.

Харчоблок повністю забезпечений кадрами, штат працівників їдальні становить 4 особи: кухар шостого кваліфікаційного розряду, кухар п'ятого кваліфікаційного розряду, комірник та підсобний робітник. Кадровий склад періодично проходить медико-санітарну комісію. Кухар шкільної їдальні дотримується технології приготування їжі. Адміністрацією школи здійснюється періодичний контроль за дотриманням технології приготування страв, якістю харчування та дотриманням санітарно-гігієнічних норм. Згідно вимог ведеться журнал обліку надходження продуктів.

У їдальні ведеться контрольний журнал, де записуються результати контролю закладки продуктів у котли приготування їжі. Добові проби зберігаються щоденно в холодильнику, в окремій банці з кришкою протягом 1,5 діб. Бракераж ний журнал ведеться систематично членами бракеражної комісії.

Повар намагається дотримуватись вітамінізації їжі: діти отримують тушковану або свіжу капусту, кабачкову ікру, буряк тощо.

У їдальні є інформаційний куточок, де знаходиться меню, графік прийому їжі, список членів бракеражної комісії, примірне двотижнєве меню, меню на поточний тиждень.

З метою поліпшення харчування в школі проводиться організаційна робота щодо максимального охоплення учнів гарячим харчуванням, як на початок року так і впродовж його.

Перспективне меню узгоджується із міською СЕС, ведеться контроль за якістю продуктів та готових блюд, за веденням усіх необхідних журналів та дотриманням меню.

Класні керівники постійно обговорюють на батьківських зборах питання, пов'язані з харчуванням, проводять заходи із формування в учнів навичок та культури здорового харчування, етики прийому їжі, профілактики харчових отруєнь та інфекційних захворювань; вчителі школи слідкують за дотриманням школярами правил особистої гігієни та культурою вживання їжі.

Адміністрацією, класними керівниками ведеться систематична роз'яснювальна робота серед батьків та учнів школи про необхідність гарячого харчування. Дане питання розглядалося також на раді школи, нараді при директорові, батьківських зборах. Кількість учнів, що охоплені платним харчуванням щороку збільшується.

ХІІІ. Соціально-психологічний супровід навчально-виховного процесу.

Метою соціально-психологічного супроводу є адаптація, навчання, виховання та розвиток кожної дитини, виходячи з її індивідуальності. Психологічна робота ведеться з урахуванням проблеми школи: «Створення комфортних умов для самореалізації та самовдосконалення всіх учасників навчально-виховного процесу». Важливим аспектом діяльності психологічної служби є соціально-психологічний супровід навчально-виховного процесу, що включає в себе: діагностичну, корекційно-розвивальну, консультаційну роботу, психологічну просвіту.

Нормативно-правове забезпечення фахівця психологічної служби

1. Положення про психологічну службу системи освіти України.
2. Посадова інструкція практичного психолога.
3. Посадова інструкція соціального педагога.
4. Про надання психологічної допомоги учасникам навчально-виховного процесу від 15.08.2014 року.
5. Рекомендації щодо планування діяльності соціальних педагогів у 2015-2016 н.р.
6. Інформаційно-методичні матеріали щодо створення оптимальних умов для адаптації першокласників від 15.08.2014 року.
7. Рекомендації ОУПП щодо планування діяльності психологічної служби навчальних закладів.
8. Основні завдання психологічної служби щодо психологічного супроводу інклюзивного навчання від 31.08.2012 року.
9. Перелік національних, державних та регіональних програм.

Психолог проводить діагностику по таких питаннях:

1. Психологічне обстеження готовності дітей до навчання в школі .

2. Адаптація першокласників до навчання в нових умовах (спостереження за дітьми під час занять, спостереження за мікрокліматом в класі, стилем спілкування учнів з учителем. Проводився моніторинг адаптації учнів 5-х класів до навчання в середній школі. Досліджувався рівень соціально-психологічної адаптації дитини до навчання.
3. Визначення індивідуальних особливостей учнів старшої школи (дослідження типу темпераменту, акцентуацій характеру), дослідження професійних нахилів та інтересів учнів 9-11 класів.
4. Визначення нахилів здібностей обдарованих дітей.
5. Визначення інтересів та можливостей дітей, які потребують особливої уваги.

На основі психодіагностики проводилась психокорекція по таких питаннях:

- корекція дезадаптованості першокласників (застосування розвивальних та корекційних програм для корекції пам'яті, уваги, мислення);
- корекційні заняття, спрямовані на зниження тривожності, та підвищення впевненості в собі з учнями 11 класу, в рамках підготовки до ЗНО;
- низка розвивальних занять, спрямованих на формування адаптивних стратегій подолання стресових ситуацій з учнями різних вікових категорій «Життя – це здорово»;
- «Як знайти друзів та не нажити ворогів» - розвивальне заняття для учнів 7-8 класів;
- «Правила формування адекватної самооцінки» - розвивальне заняття з учнями 4 класів.

Проводиться індивідуальне консультування, необхідність в якому виникає періодично в учнів старших класів з таких питань, які глибоко зачіпають людину як особистість, викликають в неї сильні переживання, які, як звичайно, приховуються від сторонніх.

Була проведена робота з профілактики правопорушень, алкоголізму, наркоманії, СНІДу. За цим напрямком роботи проводилися лекції, години спілкування, анкетування учнів. Консультаційна робота проводилась для учнів, батьків, вчителів за підсумками діагностики та за запитом.

Був проведений тиждень психології. Основною його метою було розкриття потенціалу кожної дитини та формування інтересу до психології. Результати проведеної роботи були представлені у фото звіті.

Співпраця соціального педагога з класними керівниками

Класні керівники та вчителі-предметники мають змогу систематично спостерігати за учнями під час навчальної діяльності та спілкування учнів між собою.

Крім того, класні керівники на початку року вивчають соціальний паспорт класу та надають соціальному педагогу інформацію щодо учнів пільгових, соціально вразливих категорій та учнів, що потребують підвищеної педагогічної уваги.

Разом з класним керівником соціальний педагог відвідує учнів удома з метою визначення соціально-побутових умов проживання, у разі

невідвідування учнями школи без поважних причин, конфліктних ситуацій в родині.

Крім того класні керівники та вчителі-предметники звертають увагу соціального педагога на індивідуальні особливості учнів, які заважають їх успішній адаптації в учнівському колективі.

За запитом класного керівника соціальний педагог проводить поглиблену діагностику учнів, індивідуальні консультації з батьками та учнями (за потребою).

Соціальний педагог проводить також індивідуальні та групові консультації для педагогів стосовно вікових та індивідуальних особливостей учнів.

XIV. Забезпечення якості управлінської діяльності.

Адміністрація закладу працює над удосконаленням системи управління через зведення моніторингових досліджень, прогнозування навчальних досягнень учнів, організацію педагогічного керівництва самоосвітньою діяльністю вчителів, створення банку діагностичних методик із визначення реальних результатів роботи, створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення навчально-виховного процесу.

У своїй діяльності адміністрація закладу дотримується таких принципів:

- повага і довіра до персоналу, учнів, батьків (осіб, які їх замінюють);
- цілісний погляд на людину з акцентом на її унікальність і неповторність;
- соціальна справедливість;
- індивідуальний підхід, мотивація та стимулювання;
- цілеспрямованість та творчий розвиток педагогів, підвищення їх кваліфікації;
- співробітництво-партнерство, колегіальність.

Величезну роль в удосконаленні й ефективності навчання, у підвищенні якості знань учнів відіграє контроль за навчально-виховною роботою.

Систематичний, ретельно продуманий контроль дозволяє вчасно виявити і закріпити успіхи вчителя, або вчасно попередити недоліки, допомогти педагогу їх усунути. Внутрішкільний контроль дисциплінує і вчителя, й адміністрацію й учнів. Це головне джерело інформації для діагностики стану освітнього. При плануванні контролю окреслено такі функціональні завдання, як збір і обробка інформації про стан педагогічного процесу, його якість.

На основі перспективного плану внутрішньошкільного контролю планується контроль на кожний рік. Контроль охоплює всі сфери навчання та виховання. Перед кожним адміністратором постає питання обґрунтованості контролю за якістю викладання навчальних предметів та рівнем навчальних досягнень учнів.

З річним планом внутрішньошкільного контролю, з планом-графіком ознайомлені всі члени колективу. Здійснюються різні форми та види

контролю протягом року: фронтальний (згідно з перспективним планом), тематичний, оперативний, класно-узагальнюючий, адміністративно-регулюючий (позаплановий), персональний.

До внутрішньшкільного контролю залучаються керівники шкільних МО, голова профспілки.

Щорічно здійснюється контроль за:

- адаптаційним періодом учнів 1,5,10 класів;
- веденням ділової документації (класні журнали, планування, щоденники, учнівські зошити);
- організацією індивідуального навчання;
- роботою з обдарованими та здібними учнями;
- самоосвітньою діяльністю педагогів;
- роботою гуртків, факультативів, курсів за вибором;
- технікою читання в початковій школі;
- станом виховної роботи;
- організацією гарячого харчування;
- станом викладання в профільних класах;
- організацією повторення навчального матеріалу, підготовкою до ДПА, ЗНО;
- за дотриманням режиму дня, санітарно-гігієнічних вимог на заняттях ГПД;
- за дотриманням вчителями правил внутрішшкільного розпорядку;
- за формуванням обчислювальних навичок, усного рахунку на уроках математики в 1-4 класах.

Результати перевірок узагальнюються, приймаються виважені управлінські рішення: накази, довідки, акти, розпорядження. За висновками внутрішшкільного контролю залежно від його форми, мети і завдання, а також з урахуванням реального становища справ проводяться засідання педагогічної чи методичної рад, виробничі наради, робочі засідання з педагогічним колективом. Дані перевірок враховуються при проведенні атестації педагогічних працівників. Кращий досвід, виявлений під час перевірок вивчається та узагальнюється і рекомендується до використання.

Практикується самоаналіз роботи вчителя, звітність про роботу над методичною проблемою, самоосвітню діяльність, аналіз результативності діяльності вчителя за результатами рівнів навчальних досягнень школярів (семестрове та річне оцінювання). Самоаналіз діяльності педагога – це крок до його самовдосконалення, саморозвитку та самореалізації.

З підключенням школи до мережі Інтернет стало можливим користуватися матеріалами сайтів Міністерства освіти, ГУОН, сайту відділу освіти міської ради, сайтів інших закладів освіти, що дає можливість оперативно користуватися достовірною інформацією вчителям і керівництву школи, вчасно знайомитись з новими документами МОН. Ведеться курс «Школа».

XV. Роль навчального закладу у житті територіальної громади та його суспільна оцінка батьківською громадськістю, громадськими об'єднаннями

Життєздатність шкіл у сучасних умовах значною мірою залежить від збалансованих та гармонійних зв'язків із різними групами громадськості, від підтримки спонсорів. Державно-громадська модель управління, що складається з сумісної діяльності педколективу, батьків учнів та учнівського самоврядування на теперішній час дуже актуальна. Вона забезпечує ефективну взаємодію школи та соціального середовища.

Тому важливого значення адміністрацією закладу надається реалізації ідей та соціальних технологій партнерства у координації зусиль із органами місцевого самоврядування, громадськістю, іншими освітніми та культурно-мистецькими установами міста.

У школі діє Рада школи. Рада навчального закладу є вищим органом самоврядування, її діяльність спрямована на:

- розвиток демократизації і гуманізації навчально-виховного процесу;
- об'єднання зусиль педагогічного і учнівського колективів, батьків і громадськості щодо розвитку школи та удосконалення навчально-виховного процесу;
- формування позитивного іміджу та демократичного стилю управління навчальним закладом;
- розширення колегіальних форм управління навчальним закладом;
- підвищення ролі громадськості у вирішенні питань, пов'язаних з організацією навчально-виховного процесу.

Рада школи підтримує зв'язки з органами місцевого самоврядування, за її участю виконуються рішення засідань, розробляються плани роботи школи та здійснюється контроль за їх виконанням, розробляється режим роботи школи.

В кожному класі існує батьківський комітет, який вирішує організаційні питання класу. Члени батьківського комітету беруть участь у загальних засіданнях Ради школи, виносять свої пропозиції щодо покращення навчально-виховного процесу.

Адміністрація школи щорічно звітує перед громадськістю та педагогічним колективом про свою діяльність.

Всі питання організації діяльності закладу вирішуються колегіально в атмосфері доброзичливості, довіри, співробітництва, відповідальності на всіх рівнях шкільного педагогічного простору. Результати роботи оприлюднюються на сайті школи.

Суспільний рейтинг навчального закладу за відгуками батьків, громадськості, керівників установ та організацій міської ради щодо діяльності навчального закладу достатньо високий.

Навчальний заклад користується авторитетом територіальної громади.
Свідченням того є тенденція до збільшення контингенту учнів, які
пріоритетним обирають навчання у загальноосвітньому навчальному закладі.